

Öregotthonba került a kilakoltatott mozgássérült

Sanyi bácsi révbe ért

Lázár Sándor, a boltban lakó bácsi

Fotó: Nagy Tibor

Valamikor jól menő videókölcsönzőt, bár, zenestúdiót működtetett, az elmúlt években egy – idén januártól vevőre váró – üzlethelyiségben tengette napjait a régi marosvásárhelyiek bizonyos köreiből jól ismert Lázár István Sándor. A kilakoltatás előtt állt hajdani üzletembert több mint egy hónapja kerestük fel otthonnak aligha nevezhető életterében, ahol az idáig vezető út buktatóiról beszélgettünk, előre-hátra forgatva az időt, akár egy nyolcvanas-kilencvenes évekbeli videókazetta szalagját.

Nagy Székely Ildikó

A Hifa-Románia Egyesület közbenjárásával – egy sok időt, energiát igénybe vevő ügyintézés végén – az idős férfi új, igazibb lakóhelyre lett, február 29-én, múlt csütörtökön próbaidőre beköltözhetett az idecsi öregotthonba.

– Csak azután írok meg a történetemet, ha már biztonságban vagyok, és megettem az otthonban az első levest – kérte a január végén elkészült riport közzétételének halasztását a humorérzékét a nehézségek közepette is megőrző férfi, mert félt, hogy bajba kerülhet. Amire vártunk, megtörtént, következzen hát először is a hideg „boltlakásban” tett látogatás összefoglalója.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Négy szinten 270 parkolóhely

Rövidesen elkezdődik a város első parkolóházának építése az egykori Park szálló mögött – jelentette be keddi sajtótájékoztatóján Soós Zoltán, Marosvásárhely polgármestere.

4.

Virág György újabb önéletrajzi kötete

„Sokkal személyesebb hangvételű, gördülékenyebb ez az írás, mint a »szárazabb« Napló. Több ismerősömet, munkatársamat, közeli barátomat, a történéseim valós szereplőit is név szerint megemlítem.”

7.

A szenvedések éjszakájára emlékeztek

Március 3-án, vasárnap 16 órakor a Castellum Egyesület – Történelmi Családok Társaságának tagjai Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Székelyudvarhelyen is megemlékeztek a nemesi családok kitelepítéséről annak 75. évfordulóján.

8.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Hajlékok helyei

Kaáli Nagy Botond

Az Összetartozás temploma – így hívják a hajlékot, amely a bőződi gyűjtőtő partján épül, és amely tornyának tetőszerkezetét hétfőn emelték a helyére. Persze, a történet nem mai: 2018-ban kezdődött a templom építése, ám közbeszóltak az anyagiak, majd a koronavírus, így csak augusztusban adják át, ha minden a tervek szerint alakul. A templom a víz mélyén fekvő Bözödújfalunak állít emléket: a szocialista diktatúra falurombolásának szimbólumává lett a multietnikumú, Erdélyben is egyedülálló egykori település, amelyben unitáriusok, katolikusok, zsidó székelyek és zsidók éltek együtt békében évszázadokon keresztül. Az 1784-ben épült katolikus templom tornya e szimbólum jelképeként emelkedett ki a vízből évtizedeken át, míg 2014. június 29-én össze nem dőlt. Újjáépíteni nyilván nem lehet, a hullámsírba került templom (mekkora képzavar lenne, ha nem volna ez a szomorú igazság) helyett épül most a tő partján az új, emlékeztetve mindenkit a Ceaușescu-rendszer egyszerre utópisztikus és barbár falurombolási mániájának legkirívóbb áldozatára, az utólag fokozottan egyre nagyobb ismertségre szert tevő, vallástörténeti, folklórtörténeti, szociológiai szempontból is különleges Bözödújfalura. És az emberi áldozat, a kitelepítés gyötrelmeit megélt egykori lakosok kálváriája mellett emlékeztet arra a töméntelen mennyiségű épületre is, amely e semmit sem kimélő korszak izlésvilágának és akaratainak áldozataul esett. A régi házakra a kisebb és nagyobb városok szélein, amelyeket ledőzeroltak, hogy helyettük brutalista és szocmodern stílben

(Folytatás a 3. oldalon)

MÁRCIUS

6., szerda
A Nap kel
6 óra 52 perckor,
lenyugszik
18 óra 16 perckor.
Az év 66. napja,
hátravan 300 nap.

*Isten éltesse!

Ma **LEONÓRA** és **INEZ**,
holnap **TAMÁS** napja.
TAMÁS: arámi eredetű szó, a
Teomo névből származik, jelen-
tése: iker. A görögök vették át
Thomasz formában, mivel a gö-
rögben voltak ilyen alakú szavak,
nyertes és csodálatos jelentéssel.

IDŐJÁRÁS
Többnyire borús

Hőmérséklet:

max. 14 °C
min. 4 °C

VALUTAÁRFOLYAM

BNR – 2024. március 5.

1 EUR	4,9719
1 USD	4,5820
100 HUF	1,2560
1 g ARANY	312,9021

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGEBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő
hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között,
szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

A próbavizsga második napja

Kedden folytatódott a próbaérettségi a real szakon tanuló diákok számára matematikából, a humán szakosok pedig történelemből írtak dolgozatot. A próbavizsgán megyénkben 3414-en vettek részt, 2308-an a matematika- és 1106-an a történelemvizsgán. A hiányzók száma 446 volt, 384-en a matematika-, 62-en a történelemmégméréstől maradtak távol. A matematikadolgozat tartalmazott könnyebb és nehéz feladatokat is. A megkérdézett diákok közül többen úgy vélekedtek, hogy az ötöst el lehetett elérni, a tízest viszont nagyon nehezen. Történelemből az első két szöveggel kapcsolatosan feltett kérdésekre kellett válaszolni, harmadik feladatként pedig egy esszét írni A román demokrácia fejlődése a XX. század harmadik évtizedében címmel a megadott négy alpont alapján.

Madármegfigyelés és -gyűrés

Március 9-én 9 órától a Milvus Madártani Csoport az 1918. December 1. út 121. szám alatti székhelyén várja azokat az érdeklődőket, akik a természetvédelmi egyesület szakértőivel együtt Marosvásárhelyen részt vennének madármegfigyelésen és -gyűrésen. A tevékenység előreláthatólag 13 óráig tart.

Előadás a hidegháború világrendjéről

A Regeneráció Egyesület Új világrend hajnalán címmel újra előadás-sorozatot szervez, amelynek nyitórendezvényén Zolcer János tévés producer, író, újságíró a többi között arra a kérdésre keresi az érdeklődőkkel a választ, hogy milyen volt a hidegháború világrendje? Kik voltak a most véget érő békés világrend kialakítói, ki volt Gorbacsov és Bush? Milyen lesz majd az új világrend? Az előadás március 13-án 18 órától lesz a Studium HUB Marosvásárhely, Bolyai tér 15. szám alatti székhelyén. A részvétel ingyenes, de mivel a helyek száma korlátozott, előzetesen regisztrálni kell, a következő elérhetőségen: <http://bit.ly/3wFDUvK>.

Lélektükör

Ezzel a címmel nyit egyéni fotókiállítást Nagy Botond fotográfus március 14-én, csütörtökön 18 órától a Bernády Ház emeleti termeiben. A Magyar Művészeti Akadémia által megrendezett Lélekformák című II. népművészeti szalonon bemutatott fotóit tekinthetik meg az érdeklődők. A tárlat portrékolléció, amelynek képeit a fotós Székelyföldön és Csángóföldön készítette.

Sajtószabadság mozgásban

A Magyar Újságírók Romániai Egyesületének (MÚRE) Maros megyei fiókjá március 15-e, a sajtószabadság napja tiszteletére március 14-én 16.30-tól a marosvásárhelyi vár Kádárok bástyájában (a Marx József Fotóklub székhelye) kerekasztal-beszélgetést szervez a médiát érintő aktuális kérdésekről. Az online és közösségi média helye és szerepe a médiapalettán címmel Kulcsár Andrea, az RTV marosvásárhelyi stúdiójának szerkesztője a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem diákjaival beszélget. Karácsonyi Zsigmond, a Népújság főszerkesztője Fluktuáció a bizonytalan médiapiacra témakörben Szucher Ervin és Antal Erika újságírókkal a többi között arra a kérdésre keres választ, hogy az újságírókat mi motiválja, vagy kényszeríti távozásra egyes médiainstítúciókban? A beszélgetés nyilvános, amire nem csak a sajtóban dolgozó kollégákat várja a MÚRE.

Hírszerkesztő: Vajda György

A radnóti Életfa csapat ökocivilizációs vándorkiállítás

SzékelyKapuk – ZöldKapuk (II. szakasz)

A Radnóti Általános Iskola magyar tagozatos diákjai, néhány román tagozatos tanulóval, február 5-től a Közép-európai Ökocivilizációs Játékok keretében több helyen is bemutatták ökocivilizációs vándorkiállításukat.

Az Életfa csapat felkészítése, irányítása Molnár Annamária földrajz-biológia szakos tanárnő és György Enikő könyvtárosnő érdeme, a gyerekek szállítása a vándorkiállítás alatt Moldovan Horațiu Octavian igazgató és Fodor Iosif aligazgató támogatásának köszönhető. A csapattagok eljuttatták bemutatójukat a Radnóti Vízüzemhez, a Radnóti Református Egyházközséghez, a Marosvásárhelyi Gyerekek Palotájára radnóti karhoz, a Radnóti Technológiai Liceum óvodájához és a város kisebb vállalatjaihoz is.

– Az életfát világfának vagy az élet fájának is nevezik, és közös bennük az az értelmezés, hogy az életfa összeköti

a fizikai és a spirituális világot. Ez gyereksapatunkat is jelképezi, hisz a Radnóti Általános Iskola csapata vállalta a Közép-európai Ökocivilizációs Játékok, SzékelyKapuk – ZöldKapuk mindkét részét: az első része, a betlehemezés spirituális jellegű volt, a második része, a vándorkiállítás fizikai/ökológiai jellegű. Csapatunk tagjai között előkészítő, valamint második, ötödik, hatodik és nyolcadik osztályos diákok is vannak. A kevés magyar tagozatos diák pár román tagozatos is meghívott, így multikulturális csapatot alkottak, és jobban tudták továbbítani mindazt, amit a plakátjaikon is hirdettek.

A tízenkét gyerek bemutatója mindenhol nagy sikert aratott. A műsor mondanivalója rendkívül aktuális, hiszen a fáról és a természetvédelemről szól, így minden korosztályt megszólít. Életfa csapatunk tagjai hat különböző témájú plakát segítségével próbálták felhívni a figyelmet arra,

hogy mennyire fontos megvédeni a fákat és környezetünk növényvilágát. A hat plakát címe: A fa és a légkör minőségének kölcsönhatása; A fa és a globális felmelegedés kölcsönhatása; A fa és a talajvíz minőségének kölcsönhatása; A fa és a biológiai sokszínűség kölcsönhatása; Az élő fa ajándékai az ember kertjében és udvarán; Ültessünk sok fát, ligetet és erdőt a Földön. Munkájuk során törekedtek arra, hogy rajzaik kreatívak, szépek, áttekinthetőek és elgondolkodtatók legyenek. Bemutatóiknak nem pánikeltó szándéka volt, csupán igyekeztek mindenki figyelmét felhívni arra, hogy fontos a környezetet óvni (legfőképpen a fákat). Sajnos a fák kivágása, pusztulása hozzájárul az életminőség romlásához, csökkentve az egészséges élet lehetőségét. Fogjunk össze, és gyógyítsuk a föld sebeit! – írta beszámolójához Molnár Annamária, a verseny második szakaszának irányítója. (szer)

RENDEZVÉNYEK

Rendkívüli nőnap hangverseny

Március 8-án 19 órától a Kultúrpalota nagytermében a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia rendkívüli nőnap koncertet tart. Karmester: Vladimir Lungu, szólisták: Eusebiu Huțan tenor, Florin Estefan bariton, Giancarlo Palena bandoneon-, Ovidiu Lup zongoraművész, közreműködik a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia szimfonikus zenekara. Műsoron népszerű művek lesznek.

Kamarazene-sorozat fiataloknak

Március 9-én, szombaton 11 órától az Erdélyi Hagományok Háza Alapítvány Sáros utcai székhelyén fiataloknak szóló nevelő kamarahangverseny-sorozatot folytatja, amelyen a résztvevők a népzene és a zeneirodalom nagy alkotóinak művei közti összefüggésekről szerezhetnek zenei ismereteket. Az elhangzó zeneműveket (norvég, finn, dán és lengyel darabok) Bauer Krisztina, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem népzene-katedrájának hallgatója mutatja be. A műsort Csiky Boldizsár állította össze. A előadják: Bauer Krisztina (ének), Bordos Csilla (zongora), Szigeti Emanuela (zongora), Péter Béla (hegedű).

Bajkó Attila kiállítása Marosvásárhelyen

Temesvári képzőművész lesz a Bernády Galéria újabb vendége. Az 1975-ben Csíkszeredában született grafikus alkotói sokoldalúságát érzékeltető egyéni tárlat március 7-én, csütörtökön 18 órakor nyílik meg a ma-

Kit szerettél, Madách?

Március 10-én, vasárnap 19 órától a nyáradszeredai kultúrotthonban játssza a Bekecs Táncszínház **Kit szerettél, Madách?** című előadását. Jegy foglalás a 0755-289-832-es telefonszámon, jegyek a helyszínen is kaphatók. Március 13-án, szerdán 18 órától Marosvásárhelyen, a Kultúrpalota kistermében látható az előadás. Jegyek a Kultúrpalota jegypénztárában válthatók. Rendező Györfi Csaba, zeneszerző Boros Csaba, díszlettervező Cristina Breteanu. Majthényi Annát, Madách édesanyját Kilyén Ilka, Madách feleségét, Fráter Erzsébetet Ritziu Krisztina, Madách Imrét Györfi Csaba alakítja.

rosvásárhelyi Bernády Házban. Bajkó Attila a csíkszeredai Nagy István Művészeti Líceum végzettje, egyetemi művészeti diplomáját Temesváron és Budapesten szerezte meg. A bányási városban lett a Merlin Ifjúsági és Gyermekszínház díszlet- és bábtervezője. A mesevilág, az árnyképek kiváló képviselője könyvillusztrációval is rendszeresen foglalkozik. Művészetét a megnyitón Nagy Miklós Kund művészeti író ajánlja az érdeklődők figyelmébe.

A székely szabadság napja

A Székely Nemzeti Tanács az idén is megszervezi Marosvásárhelyen március 10-én a székely szabadság napi találkozót és felvonulást. A résztvevők 16 órakor találkoznak a Székely Vértanúk emlékoszlopánál, majd innen a Városháza elé vonulnak, ahol folytatódik a rendezvény.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

A képviselőház elfogadta az előre hozott elnökválasztás törvénytervezetét

A szenátus után a bukaresti képviselőház is elfogadta kedden az RMDSZ törvénytervezetét, amely jogalapot teremt az év végén esedékes államelnök-választás előre hozására.

Az immár csak kihirdetésre váró jogszabályt 183-84 szavazatarányban hagyta jóvá a kétkamarás parlament alsóháza.

A hatályos törvény szerint az új elnököt a hivatalban lévő államfő mandátumának lejártá előtti hónapban kell megválasztani. Az új változat szerint akár három hónappal korábban is meg lehet rendezni a voksolást. Mivel a második mandátumát töltő és újabb ciklusra már meg nem választható Klaus Iohannis elnök megbízatása december 22-én jár le, hivatali utódja megválasztását legkorábban szeptember elsejére lehetne kiírni.

A törvénymódosítás nem érinti azt az előírást, hogy az államfőválasztást vasárnap tartják, és az is érvényben marad, hogy a kormánynak legalább 75 nappal a szavazás előtt kell meghoznia a választás időpontját kijelölő határozatát.

Az ellenzéki pártok demokráciaellenesnek nevezték a „játékszabályok menet közben történő megváltoztatását”, tiltakoztak az érdemi vitát szerintük ellehetetlenítő sürgősségi eljárás ellen, de javaslataikat a kormánytöbbség elutasította. A kormánypártok szerint csak szervezési kérdésről van szó, az államfő jogköre nem változik, a voksolás előrehozása viszont időt ad majd a megválasztott elnöknek felkészülni arra, hogy átvegye a megbízatást a leköszönő államfőtől.

A bukaresti kormánykoalíciót alkotó Szociáldemokrata Párt (PSD) és Nemzeti Liberális Párt (PNL) két hete döntött

választási szövetség létrehozásáról és a 2024-es év választási menetrendjének megváltoztatásáról. A megállapodás értelmében előre hozzák az ősszel esedékes önkormányzati választásokat, és június 9-én az európai parlamenti választásokkal egy időben rendezik meg őket.

A kormánypártok múlt héten elviekben megállapodtak arról, hogy az elnökválasztás első fordulóját szeptember 15-ére tűzik ki, és – amennyiben egyik jelölt sem szerzi meg az érvényes voksok több mint 50 százalékát – a két versenyben maradt jelölt közti második fordulót szeptember 29-én rendezik meg.

A parlamenti választásokat Marcel Ciolacu miniszterelnök szerint december 8-ára tűzik ki.

A választások menetrendjéről pártelnöki szinten született megállapodást a két kormánypárt vezető testületeinek is meg kell még erősíteniük. (MTI)

Eltussolt iskolai bántalmazás

Ligia Deca oktatási miniszter a bukaresti Nicolae Titulescu Iskolába küldte a minisztérium ellenőrző testületét a két diák társára által állítólag szexuális bántalmazott gyermek ügyében.

A tárcavezető keddi nyilatkozatában emlékeztetett, hogy egy nappal korábban felszólította a bukaresti tanfelügyelőséget, továbbítsa a minisztériumnak az ügyben végzett vizsgálat eredményeit.

A jelentés mulasztásokat tárt fel, a többi között azt, hogy nem tájékoztatták az esetről az illetékes testületeket, például az igazgatótanácsot vagy a bántalmazásos esetekkel foglalkozó bizottságot. Deca hozzátette, kiküldte a

minisztérium ellenőrző testületét az iskolához és a tanfelügyelőséghez is, „hogyan minél szakszerűbben dokumentált és teljesebb képet” kapjon a történetekről.

Ligia Deca azt is elmondta, hogy a médiából értesültek az esetről, sem az iskola, sem a tanfelügyelőség nem tájékoztatta a minisztériumot. Hozzátette, az iskolában történtek tisztázása mellett azt is ki akarják deríteni, hogy miként kommunikált a tanintézmény az ilyen ügyekben illetékes szervekkel. „Az iskolai erőszakkal kapcsolatos bármilyen bejelentést nagyon komolyan kell venni, akár diák, akár szülő részéről érkezik. Akár beigazolódik a panasz, akár nem, az is-

kolai erőszak megelőzésére irányuló, decemberben életbe lépett eljárás minden egyes lépését be kell tartani” – jelentette ki.

A miniszter emlékeztetett, hogy a tárcá ellenőrző testülete és a tanfelügyelőség mellett az ügyészség is vizsgálatot indított az ügyben. Hangsúlyozta, hogy amint az ellenőrzések lezárulnak, a véteksek szankciókra számíthatnak.

Ligia Deca a délután folyamán Marcel Ciolacu miniszterelnökkel is tárgyalt az ügyről. A kormányfő hétfő este azt nyilatkozta az Antena 3-nak, hogy ha beigazolódik, hogy a tanintézet igazgatója eltussolta az ilyen eseteket, „ott kő kövön nem marad”. (Agerpres)

Aggodalomra adnak okot az újságírókkal szemben indított visszaélésszerű perek

A strasbourgi székhelyű, 46 tagot számláló Európa Tanács legfrissebb jelentése szerint aggodalomra ad okot a kémprogramok újságírók elleni jogellenes használata a médiában dolgozókkal szemben, a tényfeltáró munka akadályozása céljából indított visszaélésszerű perek, valamint a számúzetésben élő, különösen Oroszországból és Fehéroroszországból érkezett újságírók folytatódó megfélemlítése és bizonytalan helyzete.

A médiában dolgozók biztonságával foglalkozó, 2023-as tapasztalatokat és adatokat tartalmazó jelentés – amelyet az Európa Tanács újságírásért és az újságírók védelméért felelős platformja számára 15 médiaszabadsággal foglalkozó civil szervezet állított össze – a médiaszabadságra és az újságírókra leselkedő legfőbb veszélyek között egyebek mellett a fenyegetéseket és a megfélemlítést, a jogellenes fogva tartásokat, az újságírók szabad munkavégését korlátozó jogszabályokat és a visszaélésszerű perek említését.

A jelentés készítői kiemelték: a múlt évben 285 esetet jegyeztek fel a média szabadságát ért súlyos fenyegetésekkel vagy támadásokkal kapcsolatban az Európa Tanács tagállamaiban, szemben a 2022-es 289-cel. Noha csökkent az újságírók ellen elkövetett utcai erőszak, valamint az újságíró-gyilkosságok száma, a bejelentések a nyomásgyakorlás, a korlátozó intézkedések és a fenyegetések növekvő számáról tanúskodnak – írták. Kijelentették: a kémprogramok megfigyelésre történő használata jelentősen fenyegeti a média szabadságát és az újságírók biztonságát, az ezzel kapcsolatban bejelentett visszaélésekért járó felelősségre vonás azonban a legtöbb esetben elmaradt.

„A megfigyelés megszünteti az újságírók bizalmas forrásainak szükséges védelmét, megfélemlíti az újságírókat, és elriaszthatja őket az érzékeny ügyek kivizsgálásától” – fogalmaztak. A jelentés szerint újságírók megfigyelésére kémprogramok használatát az Európa Tanács tagállamai közül Azerbajdzsánból, Franciaországból, Görögországból, Magyarországról, Spanyolországból, Törökországból és az Egyesült Királyságból jelentették. A készítőik rámutattak arra is, hogy azok az Európában élő, de főként Oroszországból és Fehéroroszországból származó újságírók, akik életük és szabadságuk veszélyeztetése, bírósági eljárás vagy megfélemlítés miatt hagyták el hazájukat, gyakran továbbra is üldöztetésnek és fenyegetésnek vannak kitéve.

Kiemelték, hogy a média szabadságát több tagországban visszaélésszerű jogi eljárások akadályozzák, gyakran olyan stratégiai perek (SLAPPS) indításával, amelyet politikusok vagy üzleti szereplők kezdeményeztek a jó hírnév védelmére

szóló nemzeti törvények alapján. A büntetőjogi felelősségre vonás célja ezek esetében az újságírók és a média zaklatása, illetve kártérítés és egyéb súlyos pénzbírságok megfizetése – emelték ki. Közölték továbbá, hogy az ukrajnai háború tavaly is jelentős hatással volt a média szabadságára és az újságírók biztonságára. Újságírók vesztették életüket vagy sebesültek meg munkavégzés közben – emlékeztettek. Az év során 59 újságíró tartottak fogva az Oroszország által megszállt ukrán területeken, további 65-öt pedig Oroszországban és Fehéroroszországban – tették hozzá.

Megjegyezték továbbá, hogy az európai országok közül csupán négy, Dánia, Németország, Írország és Svédország biztosít „jó munkakörülményeket” az újságírók számára. Az újságírók munkügyi helyzete ezzel szemben Horvátországban, Magyarországon, Montenegróban és Romániában „különösen aggasztó” – írták –, ugyanis ezekben az országokban a munkavállalói státusz nem élvező újságírók a jelentés szerint gyakran nem rendelkeznek megfelelő szociális védelemmel.

A jelentés Magyarországgal kapcsolatban megjegyezte, hogy a nemzeti szuverenitás védelmét célzó törvényjavaslat hatással lehet a médiára, mivel a Szuverenitásvédelmi Hivatal figyelemmel kíséri majd a dezinformációs kísérleteket. Mint írták, a törvény „széles vizsgálati jogkörű biztosít” a hivatal számára bármely magyarországi szervezettel vagy személlyel kapcsolatban, egy ilyen vizsgálat célpontjai pedig lehetnek az állami és önkormányzati szervek mellett újságírók, médiaszervezetek és civil társadalmi szervezetek. Kitértek arra, hogy a hozzájuk eljutott jelentések szerint Magyarországon 2021-ben legalább négy újságíró, valamint további 189 médiában dolgozót és médiatulajdonost megfigyeltek a Pegasus nevű kémsoftver segítségével. A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (NAIH) szerint az általuk vizsgált összes ügyben, beleértve az újságírókat is, a kémprogramok alkalmazásának minden jogi feltétele teljesült, és a kémprogramot a nemzetbiztonság védelmére használták fel – tették hozzá.

Marija Pejcinovic Buric, az Európa Tanács főtájkára a jelentésre reagálva azt írta: az újságírók és a médiában dolgozók egyre növekvő kockázatokkal és akadályokkal szembesülnek Európában. Határozott fellépésre van szükség a tagállamok részéről az újságírók védelmében és a médiaszabadságot fenyegető veszélyek, például a visszaélésszerű perek és az illegális megfigyelés elleni küzdelem sikeréért. A kormányoknak el kell kötelezniük magukat az újságírók biztonságának fokozása, valamint a médiaszabadságra vonatkozó normák tiszteletben tartása mellett – jelentette ki a főtájkára. (MTI)

Ország – világ

Szigorúbban büntetik a kábítószer-fogyasztást

Döntő házként elfogadta kedden a képviselőház a pszichoaktív szerekkel való visszaélés büntetését szigorító tervezetét. Míg a jelenleg hatályos jogszabályok kettőtől hét évig terjedő büntetést írnak elő pszichoaktív szerrel való visszaélés esetén, addig a kedden elfogadott tervezet háromtól tíz évig terjedő szabadságvesztésre növeli a kiszabható büntetést. A 250 támogató és 21 ellenszavazattal elfogadott tervezet szerint bűncselekményt követ el, és háromtól tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető a pszichoaktív hatású szerekkel való visszaélés. Amennyiben a bűncselekmény magas kockázatú drogokkal való bel- vagy külföldi kereskedés, a büntetés nem enyhíthető hatósági felügyeletre – áll még az elfogadott tervezetben.

Zsugorodott az új autók piaca

Romániában februárban 8,92 százalékkal kevesebb új autót helyeztek forgalomba, mint egy évvel korábban – írta az economedia.ro gazdasági portál kedden. A Romániai Autógyártók Egyesületének (ACAROM) és a gépjármű-bejegyzéssel és jogosítványokkal foglalkozó hivatal (DRPCIV) adatai szerint februárban 11.339 új személygépkocsit helyeztek forgalomba. Az év első két hónapjában éves szinten 2,6 százalékkal 24.072-re csökkent az újonnan forgalomba helyezett személygépkocsik száma a 2023 azonos időszak 24.715-tel szemben. A piacvezető márka a Dacia volt 7264 járművel, majd a Toyota és a Skoda következett 1846, illetve 1700 autóval.

Földrengés

A Richter-skála szerinti 3,9-es erősségű földrengés volt kedden Vrancea megyében – tájékoztatott az országos földfizikai intézet (INCDFP). A közlemény szerint a szeizmikus mozgás 15 óra 12 percor következett be a földfelszín alatt 140 kilométerrel. Epicentruma 39 kilométerre volt Focșani-tól, 66 kilométerre Buzăutól, 70 kilométerre Sepsiszentgyörgytől és 83 kilométerre Brassótól.

Rekordszinten az arany ára

A Román Nemzeti Bank (BNR) árfolyama szerint egy gramm arany kedden 312,9021 lejért, 6,1312 lejjel (2 százalékkal) többet, mint hétfőn. Ezzel a nemesfém ára rekordot döntött. A jegybank adatai szerint az euró hivatalos árfolyama 4,9719 lej volt, 0,21 banival (0,04 százalékkal) több, mint a hétfőn jegyzett 4,9698 lej. A dollár árfolyama 0,32 banival (0,07 százalékkal) emelkedett, a hétfői 4,5788 lejről 4,5820 lejre. A svájci frank jegyzése ezzel szemben csökkent 1,35 banival (0,26 százalékkal), a hétfői 5,1842 lejről 5,1707 lejre. (Hírforrás: Agerpres és MTI)

Hajlékok helyei

(Folytatás az 1. oldalról)

fogant lakónegyedeket építsenek. A régi házakra a kisebb és nagyobb városok főterein, amelyeket ledőzeroltak, hogy helyettük brutalista és szocmodern stílusban fogant panelházakat építsenek – és megváltoztassák ezzel a település központjának arculatát, eltörölve a múltat és hirdetve a munkásszótály Übermenschének új tereit, ahol nincsen hely hagyománynak, szépnek, réginek és patinásnak, csak a praktikumnak, a letisztult formáknak, a lélektelenségnek. Nincs helye az egyediségnek, csak az egyenformának, nincs helye az egyéniségnek, csak a pártkatonáknak. Szerencsére ez nem sikerült maradéktalanul, ám az eredmény több helyen is iszonyúvá sikeredett: barokk, klasszicizmus, neobarokk, szecesszió, art deco keveredik a szocreállal, szocmodernnel, brutalizmussal, és ami egy külföldi építész számára talán érdekes tanulmány forrása lehet, számunkra hétköznapi valósággá vált – az eltörölni szándékozott múlt elfedésére kreált lakótömbök pont arra emlékeztetnek, amit feledtetni akartak velünk. És amit feledtetni akartak, az sokkal szebb és értékesebb volt, mint az, amit feledtetni volt hivatott őket.

Vajon hogyan nézne ki megannyi város főtere, ha egy mágikus pálcasuhogtatással eltűnnének azon épületek, amelyeket abban a korbanban a régiak helyére emeltek, és helyettük ott állnának felújítva, restaurálva, a városképhez passzoló színben a régi hajlékok, házak, paloták? Otthonok, melyekben családok laktak. Melyek emlékeket és történeteket őriztek. Hogy nézne ki Bözödújfalú most, ugyanott, a Küsmöd-patak völgyében, azon a vidéken, amelyet természeti szépsége folytán csak Tündérekertnek neveztek? És vajon megmaradt volna-e, újjáalakult volna-e egyedülálló felekezeti felosztottsága, ha a második világháború szomorú eseményei után nem veszik el az otthonukat is azoktól, akiknek sem a világgal, sem egymással nem volt soha semmilyen bajuk?

Rövidesen elkezdődik Marosvásárhely első mélygarázsának építése

Négy szinten 270 parkolóhely

Rövidesen elkezdődik a város első parkolóházának építése az egykori Park szálló mögött – jelentette be keddi sajtótájékoztatóján Soós Zoltán, Marosvásárhely polgármestere. A négyszintes mélygarázsban, amely a tervek szerint jövő év végére készül el, 270 parkolóhelyet alakítanak ki, a felszíni részen pedig zöldövezet lesz.

Menyhárt Borbála

Radu Alexandru és Soós Zoltán

Fotó: Mariș Cristian Daniel

A kivitelezési szerződést aláírták, így végre elkezdődik a föld alatti parkolóház építése Marosvásárhely központjában, az Enescu és a Városháza utca közötti részen, az egykori Park szálló mögött.

A szerződés értelmében a határidő 25 hónap, ebből 4 hónap a műszaki terv elkészítése, és 18 hónap áll a kivitelező rendelkezésére, hogy előkészítse a terepet és elvégezze a munkálatokat. Ha minden a tervezett ütemben halad, jövő év decemberére készülne el a mélygarázs, ami jelentős előrelépést jelent majd a parkolóhelyhiány enyhítése terén.

A városvezető elmondta, a projekt értelmében a mélygarázs négy föld alatti szintet tartalmaz, ahol összesen 270 parkolóhelyet alakítanak ki. A rendelkezésre álló forgalmi adatok alapján jelenleg a tervezett mélygarázs helyszínét körülölelő Enescu és Városháza utcákon naponta mintegy háromezer gépkocsi halad át. A városközpontban és a nullás zónához tartozó övezetben összesen 360 parkolóhely van jelenleg, ami nagyon kevés, hiszen számos intézmény van a környéken. Amint azonban készül a mélygarázs, szinte megkétszereződik ez a szám.

A parkolóház minden szintjén

lesz elektromos töltőállomás, lesznek mozgáskorlátozottak számára fenntartott helyek, mosdók, térfigyelő kamerák, személyszállító liftek, valamint kipufogógáz-elvezető szellőzőrendszert is kiépítenek. A mélygarázs fölötti részen zöldövezetet alakítanak ki, amely kisebb rendezvények megszervezésére is alkalmas lesz. A mélygarázst a közelben lévő körforgalomból lehet majd megközelíteni, és amint elkészül, az Enescu utca sétálóutcává válik, mi több, a munkálatok idejére is részlegesen lezárják, forgalomkorlátozások lesznek, mivel be- és kijárást kell biztosítani a munkagépeknek.

Soós Zoltán polgármester megjegyezte, sajnos a bürokratikus eljárások hosszasan késleltették a beruházás elindítását. 2021 áprilisában fogadta el a tanács a költségvetést, amelyben szerepelt az előtanulmány, 2021 decemberében kezdődött el a tervezés, 2022 szeptemberében sikerült beszerezni a szükséges engedélyeket, majd 2022 novemberében fogadta el a helyi tanács a műszaki-gazdasági mutatókat. 2023 januárjában kötötte meg az együttműködési szerződést a Maros Megyei Tanács és a város a területhasználattal illetően, hiszen a

terület a megyei önkormányzat tulajdona. 2023-ban elfogadta a tanács a műszaki tervre és a

kivitelezésre szánt költségvetést, elkészült a közbeszerzési dokumentáció, és az év közepén meghirdették a közbeszerzést, amelyre három cég jelentkezett; idén januárban hirdettek nyertest, a szerződést viszont csak a költségvetés elfogadása után sikerült megkötni február végén a Geiger céggel.

A beruházás értéke nettó 36 millió lej, de héával és minden egyéb költséggel együtt előreláthatólag felmegy 50 millió lejre. A város a mélygarázsépítést saját költségvetésből valósítja majd, és a számítások szerint mintegy 7-8 éven belül megtérül a parkolási díjakból befolyó összegekből – tette hozzá a városvezető. Mint mondta, parkolóhá-

zak építésére nem volt lehetőség sem uniós, sem kormánypenzerekre pályázni, több erdélyi nagyváros, mint Nagyszeben vagy Kolozsvár is saját forrásokból építették meg ezeket.

Radu Alexandru, a Geiger Proiecte Construcții Kft. képviselője elmondta, van tapasztalatuk a parkolóházak építése terén is, többek között Nagyszebenben építettek hasonlót.

Kérdésünkre, hogy mi a helyzet a másik két, a Hátszeg, illetve Csalhó utcákba tervezett parkolóház építésével, Soós Zoltán elmondta, rövidesen elkezdődik a közbeszerzés a műszaki terv elkészítésére és a kivitelezésre, így előreláthatólag az év végén kerülhet sor a kivitelezési szerződés aláírására. Egyikben mintegy háromszáz, a másikban pedig több mint négyszáz parkolóhely lesz.

Látványterv

Sanyi bácsi révbe ért

(Folytatás az 1. oldalról)

A Kárpátok sétatányon meghúzózó egykori kereskedelmi egység bejáratán függöny, az ajtón telefonszám és néhány szó, amelyek szerint a hely eladó. Odabent, a fűtés nélküli térben ruhafogas, rajta egyebek mellett egy érdekes fehér kalap, a fal mellett elektromos robogó, amit a tönkrement akkumulátor miatt már jó ideje nem tudott használni a 73. életévében járó, fél lábát több mint hat éve elvesztett lakó, a helyiség másik felében egy tricikli, ami jó időben megkönnyíti a közlekedést. Becsomagolva egész sor DVD, egy parányi könyvespolcon értékesebbnél értékesebb könyvek, amelyeket a nehéz helyzetben lévő nyugdíjas szívesen értékesítene.

A zárt térből egy apró, összekötő részen keresztül egy másik nyílás, ott találtuk Sanyi bácsi ágyát, mellette lábosban a hideg reggeli maradékát. Az idős férfit nem itt, hanem a külső helyiségben beszélgettünk. Vastag szveterbe burkolózva fogadott, fejét kötött sapkával védte a megfázástól, de a tekintetében régi idők derűje csillogott.

Fényes idők és a csapda

– Egykor „disk jokey” (sz. m.: lemezlovas) voltam, a Kossuth utca 1. szám alatti Lábas házban volt a stúdióm, ahol a saját felszereléssel zenéltem – kezdte vendéglátónk a fénykor felidézését. – A Görbe utcában már 1993-ban meg volt nyitva a Lázár bár, a legszebb a városban, ahol a földből jöttek ki a fények. Videókölsönzőt is

működtettem ott, a főtéri Apolló-palotában pedig egy mozhelyiségem volt, ahol három lejért lehetett filmeket nézni, miközben a Művész moziba 8, majd 10 lej volt a belépő. Három teremben várták az eredeti videokazetták a közönséget – sorolta egymás után a hajdani megvalósításokat, majd kérésünkre még sokkal nagyobb léptékű hátrafelé az időben.

– A közelünkben lakó Sütő András, Bandi bácsi lánya, Ágica óvodástársam volt, utána pedig nyolc évig ettük egymás kenyerét a 10-es iskolában, ami egykor Petőfi Sándor nevét viselte.

– *Mi volt az első munkahelye?* – próbáltunk most már kicsit gyorsítani a múltidézés ritmusán.

– 1969-től öntöként dolgoztam, aztán szép lassan lakatos lettem, de időközben esküvőkre és egyéb rendezvényekre is jártam zenélni a felszereléssel. Aztán behívtak katonának, 1973-ban szereltem le. Akkor már a főtéri Fecske cukrászda helyén a Grand Hotel állt. Pungucz Karcsi volt ott a báros és Kovács Zoli, mindketten ismertek, és felkértek, hogy szervezzek diszkót az éjjeli bárban. Májusban már ki is nyitottam a helyiséget. A későbbiekben, a kilencvenes években több videotékám is volt a városban, összesen majdnem 8000 kazettával.

– *Mi vezetett az anyagi csődhöz?* – tettem fel a régóta kikíváncsolt kérdést.

– Svájci frankban vettem fel bankkölsönt egy ház megvásárlására, amelyben egy új vendéglátó-

egységet akartam létrehozni. Ez a hitel buktatott meg, ugyanis négyeszeresére drágult az eredeti összeghez képest. Akkor megtanultam, hogy kölcsönt csak annak az államnak a fizetőegységében szabad felvenni, amelyikben él az ember.

Egyetlen hőszugárzó „melegében” telett ki

Lázár Sándort egymás után érték a megpróbáltatások, az anyagi mélyrepülés után a házassága is tönkrement, majd az egészsége is megromlott. A jobb lábát 2017 decemberében kellett levágni, éppen azon a napon, amikor ugyanabban a kórházban egy egykori alkalmazottjának a bal végtagját amputálták – mesélte Sanyi bácsi, aki, miután fedél nélkül maradt, albérletekben lakott.

A Kárpátok sétatányon lévő kucskót – ahonnan az üzlethelyiség értékesítése miatt készültek kilakoltatni – 2019 májusában bérelte ki eredetileg havi 765, végül 1000 lejért. A helyiségbe nem volt bevezetve a gáz, egyedül az ágy mellett tartott elektromos hőszugárzó adott némi meleget a téli hónapokban. Áramszolgáltatás volt, de már előfordult, hogy egy meghibásodás miatt az idős férfi 32 napig ült villany nélkül, míg végül magától rájött, mi okozta a problémát. Kereskedelmi egységről lévén szó, a villanyért kétszer annyit kellett fizetnie, mint egy lakás rendeltetésű ingatlanban – tette hozzá beszélgetésünk alatt.

– *Kitől szokott segítséget kapni?* – kérdeztük.

– A Hifa Románia Egyesülettől rendszeresen érkezik ide adomány-csomag, és takarítani is szokott jönni az egyesület valamelyik munkatársa. Régebb a Máltai Szeretetszolgálat is támogatott. A családom – két gyermekem és unokáim is vannak – egyáltalán nem érdeklődik felőlem, és amióta a lábammal kórházba kerültem, a régi ismerőseim többsége is megfedkezett rólam.

– *A napi ennyitől hogyan biztosítja?*

– Konzervet, zöldségeket, főleg murkot, fokhagymát fogyasztok. Tartom a kapcsolatot dr. Lenkeivel és a DVD-i, könyvei is megvannak, tőle tanultam, hogy a hideg étel az igazán egészséges, főzés közben ugyanis elvesztődnek a tápanyagok. Ahogy kicsit felmelegszik az idő, elindulok a tricikkel, és beszerezem, ami szükséges.

„Nem nézett a szemembe”

– *Mióta árusítják ezt a helyiséget?* – tértem rá a beszélgetés apropójára szolgáló helyzetre.

– Az év elejétől. Akkor lépett be hozzám a tulajdonos küldöttje, elém tette a számlát a megemelt lakbérrel, de nem nézett a szemembe, aztán kiragasztotta az ajtóra a hirdést.

Miután a szellemileg friss, szívesen tréfálkozó férfitől elkészöntünk, a jövőjével kapcsolatos lehetőségeken tűnődünk. Egy dolog volt csak biztos: az értékesítés előtt álló helyiségből mennie kell. De azt is tud-

tuk, hogy a nyugdíjából és a rokkantsági járadékból, amit kap, a mai bérleti díjak mellett nemigen tudna fenntartani egy albérletet.

A „happy end”

A következő napokban tájékoztattott Csata Éva, a Hifa-Románia Egyesület ügyvezető igazgatója az idecsi öregotthonba költöztetés tervéről. Ezután kezdődött a közel egy hónapig tartó folyamat – iratcsomó összeállítása, orvosi vizsgálat stb. –, aminek a végén Lázár Sándor elfoglalhatta helyét az öregotthonban.

– A szerződés egy hónapra szól, a próbaidő lejártá után hosszabbítják meg egy évre. Sanyi bácsi jól van, hálás és örül. Szándékunkban áll majd kirándulni vinni a jogosultjainkkal, hogy olykor-olykor ki is mozduljon – osztotta meg velünk Csata Éva a történet végét. Lázár Sándort telefonon értük el.

– Jól tudtam pihenni az éjjel, és ma már együtt kávéztunk a két szobatársammal. 180 könyvemet hoztam magammal, csodálkoztak is az itteniek, hogy milyen jó állapotban megőriztem őket, a többi kötetemet egy barátomra bízam, hogy értékesítse. A tévém is velem jött, és a ruháim között több mint harminc nyakkendő.

– *Jobb itt, mint a korábbi helyen?* – tettük fel a beszélgetés végén a költői kérdést.

– Hogyne lenne jobb! Az üzlethelyiségben be voltam zárva, még ablakom sem volt. Itt emberek között lehetek – mondta ki a legfontosabbat az idecsi öregotthon új lakója.

Idén felavatják az Összetartozás templomát

Hétfőn felkerült a sisak a bőzdújfalusi tó partján épülő Összetartozás templomának toronyára, ezzel jelezve, hogy pont került egy új fejezet végére.

Gligor Róbert László

A kivitelező cég hétfőn daruval emelte a magasba és helyezte el a falakra a különleges üveggel fedett toronysisakot, amelynek alsó részét a napokban még bádoggal borítanák be. Ezzel megvalósult egy álom, elkészült az Összetartozás temploma. Az ünnepélyes felavatásra augusztus 3-án kerül sor a bőzdújfalusiak évenkénti találkozóján – tudtuk meg Erdőszy György polgármesteri hivatalának szóvivőjétől, *Atyin Andrea Katától*.

A kommunista korszak végén kitélepített és elárasztott Bőzdújfalut emlékére sokáig őrizte a tóból kiemelkedő római katolikus templom tornya, de 2014-ben az is összedőlt, ezután jött az ötlet, hogy a tó szélén egy új emlékjelet, egy jelképes templomot kellene építeni. Az Összetartozás templomának keresztelt épület munkálataihoz 2018 őszén kezdtek hozzá, de az anyagi források hiánya, majd a világválság mind késleltették az építkezés folyamatát, az igazából a tavaly indult be újra, immár különösebb akadályok nélkül.

A templomra emlékeztető épület a tó szélére épült, ajtó és tető nélkül, és tulajdonképpen bármikor látogatható emlékhely lesz, ahol az elszármazottak és utódaik, illetve az erre járó érdeklődők elmerenghetnek az egykori település tragédiáján.

A toronysisak felhelyezésével a munkálatok nagy része megvalósult, napokon belül befejezik a toronyba vezető lépcső építését is, így már csak a tereprendezés marad hátra. A bőzdújfalusiak idei találkozója, au-

Helyére került a toronysisak, hamarosan befejeznek minden építkezési munkát
Fotó: Atyin Andrea Kata

gusztus első szombatján sor kerülne az emlékhely felavatására. Az erdőszygyörgyi önkormányzat az egykori faluvégén található emlékparktól a templomig vezető utat is korszerűsíteni fogja, ez a néhány száz méteres szakasz is szerepel a most kezdődő, az utcák aszfaltozását célzó önkormányzati projektben.

Pécsi előadók Marosvásárhelyen

Újra útra keltek a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvosi Karának neves tanárai, hogy szakterületük időszeri problémáiról előadást tartsanak a MOGYTTE hallgatóinak, szakosodó rezidens orvosoknak, fogorvosoknak és gyógyszerészeknek.

A Romániai Magyar Orvos- és Gyógyszerészképzésért Egyesület által szervezett előadás-sorozat a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara, valamint a Studium-Prospero Alapítvány támogatásával valósul meg a Bolyai téri Studium Hub közösségi központban.

Március 7-én 16–20 óra között: A fogszabályozási diagnosztika sarkalatos kérdései. Első, másod- és harmadosztályú eltérések kezelése. Multiband készülék kialakítása, technikák, kezelési fázisok (dr. Herényi Gejza főorvos).

A fogászat foglalkozás-egészségügyi vonatkozásai (dr. Tamás Edit főorvos).

Március 8-án 16–20 óra között: A peri-implantáris egészség- és elváltozások-diagnózisa az új parodontológiai klasszifikáció tükrében (dr. Bán Ágnes egyetemi docens).

Ajak-, szájpadhasadékosok kezelése (dr. Herényi Gejza).

Március 9-én 16–20 óra között: A peri-implant mucositis diagnosztikája és kezelése. A peri-implantitis keze-

lési protokollja. A parodontitis klasszifikációja (dr. Bán Ágnes).

A fej-nyak régió gyulladással elváltozásai és kezelése. A maxillofaciális traumatológia (prof. dr. Olasz Lajos).

Március 8-án 16–20 óra között farmakológiai és farmakoterápiai előadásokat tart dr. Pintér Erika, az Általános Orvosi Kar (ÁOK) Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézetének vezető egyetemi tanára Immunfarmakológia. Autoimmun betegségek kezelése. Daganatok immunterápiája címmel.

Március 9-én 16–20 óra között az Új perspektívák a farmakoterápiában. A depresszió gyógyszeres kezelésének lehetőségei. Racionális gyógyszertervezés és fejlesztés című előadások hangzanak el.

Sportszakemberek számára tart előadást a MOGYTTE aerobictermében március 8-án 15–18 óra között dr. Sántics Béla mesteredző, mestertanár, a PTE Természettudományi Kar testnevelői tanári szakáról. A téma: diákok fizikális – kondicionális, koordinációs – képességeinek fejlesztése az élsportban használatos tervezési, edzés módszertani szempontok alapján. A labdarúgók mérközési teljesítményének mérése Polar GPS-alapú játékos-nyomkövető rendszer használatával. A mérések alapján elemzett, értékelt adatok felhasználásával a játékosok állóképességének fejlesztése.

Erről jut eszembe

Korai tavaszával ijesztget március. Nem merünk hinni a hirtelen kivirulásnak. Mert mi lesz, hogyha váratlanul mégiscsak betoppan a fagy s a hó?! Kalifornia és Spanyolország is hogy járt, ugye, most meg nézhetik magukat! Semminek sem örülünk igazán, az élet hozzászoktatott, hogy mindent gyanakvással fogadjunk. Pedig a színháznak például fenntartás nélkül dicsérik a jó oldalait, elvégre március Thália ünnepi hónapja. Marosvásárhelyen még inkább, mint máshol. Azért is, mert 27-én lesz a színházi világnap, de főleg azért, mivel március 10-én van az egykori Székely Színház, a mai Marosvásárhelyi Nemzeti Színház születésnapja. Sokan megjegyezték ezt a dátumot, érthető, hiszen 1946 óta valamilyen módon minden évben megemlékeztek róla. Idén vasárnapra esik, és bemutatót tart aznap a Tompa Miklós Társulat a színház Kistermében. Kortárs orosz szerzőpáros, Oleg és Vlagyimir Presznyakov színművét Boczárdi László állítja színpadra. 78 esztendővel ezelőtt a Székely Színház diadalútját Lehár Ferenc operettje, a mosoly országa nyitotta. Nem volt az olyan kor, amikor nyugodtan azt mondhatták, mosoly derül erre az országra. A háborún túljutottunk, de már érzékelhető volt az újabb tragédiák, a rendszerváltó borzalmak előszele. Nem részletezem, volt, aki átélte, sokan tanultak arról, ami utána következett. Persze inkább tanulni kellett volna belőle. Ha úgy tett volna a honi társadalom, illetve a nagyvilág, akkor talán nem jutottunk volna oda, ahol ma tartunk. A most bemutatandó darab címe: Csónak, avagy előttünk az özönvíz. Vízözön, tűzvész, éhínség, szárazság, világválság, háború? Fokozható, tágítható a katasztrófák sora, ez mind jelen van az életünkben. Már amíg létezik, mert minden csupán hajszálon múlik, ezt mindegyre próbálják tudatosítani az emberekben, amikor jelzik, hogy már csak pillanatok maradtak az emberiség végőráig. Nem hiszem, hogy a mostani vásárhelyi darabválasztáskor gondolt volna valaki is arra, hogy a kezdeti mosolytól milyen magától értetődő módon jutottunk el napjaink valóságáig, amikor már senki sem ütközik meg azon, hogy özönvíz vagy más földindulás következhet. A színház elkötelezettjei mindenestre a maguk módján mindegyre igyekeznek figyelmeztetni. Műfaji besorolásuk szerint a TMT premierjén tragikomikus-biblikus színdarabot látunk. Körülöttünk inkább a közlő választások cirkuszi kavalkádja zajlik sok-sok pojácával, ripaccsal, képmutató, hamis profétával. Nyilván a határokon túl sincs ez másképp, bármerre is fordulnánk. Sajnos nincs már egyértelmű, tiszta, humanusan pozitív dolog semerre a világon. Na, itt álljunk meg! Ünneplni jöttem Tháliát, nem temetni! Csak hát ilyen az ember, javíthatatlanul csapongó. Lehet ezt másképp is? Aligha. A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház is a „Színház, más semmi” évadnyitó jelszóval hirdette meg a 79. idényére szóló műsortervét. De tudjuk, a „más semmi” mennyire lényeges minden előadásban. A kortárs dráma, aminek jegyében az e havi színházi program is zajlik, nagyon is felszinten tartja mindazt, ami a társadalmunkat, a társadalmakat meghatározza. A legfontosabb, hogy amit színre visznek, s ahogy azt hihetővé próbálják tenni számunkra, a lehető legjobb minőségű legyen. Az UNITER-dijakra vonatkozóan közzétett jelölések listája biztató ilyen szempontból. A hónap kínálata is eléggé sokszínű, változatos, új is van benne meg régebbi is, tragédia meg komédia is, miközben Thália hajléka egyre inkább szegényházi kinézetűt ölt magára. De ez egy másik történet, noha a jelek szerint még hosszú ideig napirenden kell majd tartani. Valójában nem is sejtjük, hogy még mi van előttünk. Már csak azért sem, mert ebben az országban az is meghatározó szlogen lehet, amit ez a darab hirdeti, vagyis, hogy az özönvíz előttünk van. Viszont összehasonlíthatatlanul jellemzőbb az a gondolkodásmód, amit a vagyonhozó, magas tisztségűeket választások után is megőrizni remélő vezetők kimondatlanul is képviselnek: „utánunk az özönvíz”. És ez sajnos közelről sem csak pár órára tükröszerűen felvillantott, rövid távon hatni tudó színpadi helyzetkép. (N.M.K.)

Krisztinának van egy láthatatlan varázsszeművege. Más magyarázatot legalábbis nem találok arra, hogy

a hetedik életévében szökdecselő – ugráló, táncoló, néha meg csak suhanó – kicsi tündér a legnagyobb állapotban is szépek lát, és ezt szóvá is teszi, megdicséri a hajam és/vagy az öltözékem, és a két kézzel szórt elismerést semmiképpen sem engedi elhárítani. De nemcsak én részesülök rendszeresen a simogató megjegyzésekből, hanem tulajdonképpen bárki, akit az apró leányka gyönyörű, hatalmas gyermekszívébe befogad.

Az én esetemben bizonyára használja – ha öntudatlanul is – azt a bizonyos szeműveget, de van, amikor nincs szükség efféle segédeszközre. Például Marika néni, anyai nagynyája megítélések. Életem első 18 esztendejéből tudom, hogy a nagymamák (és -taták) többnyire valóban varázslények, az elvárásoktól, feltételektől mentes, békés szeretet titokzatos ismerői. Krisztina nagyszülei is ilyenek, de most, pár nappal március 8. előtt főleg a Marika néniel kapcsolatos történetek, mondások kerültek elő a noteszbe gyűjtögetett emlékek közül. Igaz, időnként a bajusza alatt huncut mosolyt rejtő nagytata is elő-előbukkan.

– Van a lányomnak egy lila ruhája, amit nagyon szeret – kezdett visszapörgetni beszélgetésünk elején egy nemrég lejátszódott

jelenetet az édesanya. – Egyszer, amikor éppen ezt viselte, azzal a kéréssel fordult anyumhoz, hogy „mama, amikor ez a ruha nekem kicsi lesz, és te már nem élsz itt a földön, varrjál nekem belőle zsebkendőket, jó?” „De ha én már nem leszek itt, hogy varrhatnék?” – kérdezett vissza édesanyám.

„Ó, mama – jött máris a megnyugtató válasz –, neked semmi sem lehetetlen.”

Egy pár évvel korábbi párbeszéd közepontjában Zoli bácsi, a nagytata állt, róla folyt a nagymama-unoka-diskurzus.

„Ha megnövök, a tata felesége leszek” – jelentette ki egy nap óvoda után Krisztina. – „De tatának nem lehet több felesége, csak egy” – magyarázta Marika néni. „Én tudom, hogy nem leszek a tata felesége” – egyezett bele rögtön a kicsi lány –, de nekem eszembe jutott egy nagy gondolat.” „Mi jutott eszedbe, csillagom?” – érdeklődött a nagymama. „Az, mama, hogy te nagyon szerencsés vagy, hogy te lehetsz a tata felesége.”

Dicséretet persze csak az az emberpalánta tud adni, aki kapott is belőle eleget. Krisztina ebben sosem szenvedett hiányt.

Tündérpáros

– Egyszer az ebéd utáni fogmosáskor édesanyám megjegyezte a lányomnak, hogy milyen szépek, egészségesek a fogacskáim – idézett fel egy másik villámtörténetet az anyuka. „Neked hol vannak a fogaid, mama?? – tudakolta azonnal Krisztina. „Nekem már csak gyökerek vannak” – világoztotta fel édesanyám. Ezen a lányom mintha kicsit elgondolkozott volna, de nem árulta el, mi jár a fejében. Pár hét múlva aztán, egy közös vásárlás során, amikor édesanyám éppen egy új blúzt próbált fel, Krisztina elkérte a mobiltelefonját, hogy lefényképezhesse. „Kérek egy csukott szájú mosolyt” – rendelkezett teljes lényével a tökéletes felvételre összpontosítva, majd a második fotónál jött is az újabb utasítás: „na, most egy gyökere-set”.

Nem lenne teljes a kép, ha Krisztina édesanyjával kizárólag a felhőtlen pillanatokat rakosgattuk volna egymás mellé, hiszen az igazán szoros, őszinte kapcsolatokban időnként konfliktusok is születnek. Ez alól az olyan különleges párosok sem kivételek, mint

amilyent egy aranyfürtjeivel ide-oda villanó előkészítő osztályos tündér és egy egész lényéből hőtisztaságot árasztó nagymama alkot.

– Krisztina és édesanyám egy délután összeeszték valamin, az okra már nem emlékszem, mama mindenesetre szomorú volt. Krisztina kérlete, hogy menjen vele játszani, ő pedig türelmesen elmagyarázta a lányomnak: „tudod, amikor rosszkedvem van, olyankor nincs kedvem játszani”. Egy kicsi ideig Krisztina csendben volt, aztán újra óvatosan megszólította: „Sírsz, mama?” „Nem sírok, kincsem” – jött a megnyugtató válasz. Ezután a lányom pár percre újra békén hagyta, de végül odasimult hozzá, és előadta javaslatát: „mama, sírd most már ki magad, és utána gyere, játszunk!”

Krisztina édesanyját hallgatva akaratlanul egy másik, haját gyakran két fonatban viselő leányka jelent meg előttem, és egy fehér hajú, kék szemű valaki, virágos házi ruhában. Képeslapárust játszottak, és közben megállt körülöttük az idő. Úgy, ahogy az aranyfürtű és nagymamája együttléteiben is gyakran megtörténik. Ezek azok a pillanatok, amelyek a felnőttkor felhősebb időszakaiba is belophatják a fényt, tisztábbá téve a látszat, akár egy varázslatos, lila zsebkendő.

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

AGROVILÁG

Mezőgazdaság * Vidékfejlesztés * Agroturizmus

Szerkeszti: Vajda György

Támogatás méhészeknek

A február 28-i kormányülésen elfogadták a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium (MADR) sürgősségi kormányhatározat-tervezetét, amely a méhészeti ágazatnak az orosz-ukrán háború nyomán keletkezett veszteségeit pótolja. A támogatás összértéke 59.866.000 lej, azaz 12.034.334 euró, az állami támogatás javasolt értéke 25 lej, vagyis 5 euró méhcsaládonként.

Az összeget a megyei mezőgazdasági igazgatóságok folyósítják majd az érintetteknek. Az egyszeri támogatás értéke nem haladhatja meg a 280.000 eurót. A támogatás értékét a Román Nemzeti Bank által 2023. december 29-én közölt árfolyam (1 euró 4,9746 lej) szerint számítják ki. A pályázóknak a következő feltételeknek kell megfelelniük: A méhcsaládoknak szerepelniük kellett 2023. december 31-én a Prof. Dr. G. K. Constantinescu Országos Állattenyésztési Ügynökség által kezelt országos méhészeti adatbázisban, az erre vonatkozó igazolást a megyei mezőgazdasági igazgatóságok bocsátják ki. Továbbá a támogatási kérelem benyújtásakor rendelkez-

niük kell a megyei Állategészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Hatóságnál is bejegyzett méhcsaládokkal, ugyanakkor szerepelniük kell az egyedi azonosító nyilvántartásban, és rendelkezniük kell a Mezőgazdasági Kifizetési és Intervenció Ügynökség által kiadott egyedi regisztrációs kóddal. Igazolniuk kell, hogy az országos cégjegyzék hivatal nyilvántartása szerint 2022. február 24-én nem álltak felszámolás vagy csőd alatt, természetes személy esetében az illető 2022. február 24-ig nem volt csődeljárás alatt.

Pályázhatnak magánszemélyek, vagyis olyan méhészek, akik rendelkeznek a 145/2014. sz. törvény alapján kiállított termelői igazolvánnyal, továbbá az érvényes jogszabályok alapján működő természetes és jogi személyek, egyéni vállalkozások, mezőgazdasági társaságok, méhészzel foglalkozó jogi személyek. Romániában a statisztikai adatok szerint 2.395.856 méhcsalád van. A támogatási igénylést a sürgősségi rendelet hatálya lépését követő naptól számított 30 munkanapon belül kell benyújtani a mezőgazdasági igazgatóságokhoz, a kifizetési határidő 2024. június 30. (vajda)

Módosították a GAEC 8-at

Amint többször szó volt róla, az EU-beli gazdák tüntetésének egyik oka a biológiai sokféleség megőrzésére irányuló, ún. GAEC 8-as kiírás volt, amely a mezőgazdászok szerint elfogadhatatlan megkötéseket irányzott elő. A tiltakozások nyomán az idén eltérő módon kell alkalmazni a GAEC 8 (a biológiai sokféleség megőrzésére irányuló) előírás.

Az EU 2024/587. végrehajtási rendelete ugyanis enyhítette a szabályokat. Az uniós rendelet alapján a GAEC 8-as előírás nem termelő tájképi elemek és területek kijelölésére vonatkozó kitétele úgy is teljesíthető, hogy a mezőgazdasági szántóterület 4%-ába beleszámíthatók a nem termelésre szánt földterületek, tájképi elemek, vagyis a parlagon hagyott földterületek. Ugyanide számítható, ha a területen nitrogénmegkötő növények vannak, illetve másodvetésű (köztes kultúrájú) növények borítják. A másodvetés és a nitrogénmegkötő növények természetesen nem lehet növényvédő szert használni.

Csökkentenék az élelmiszer-pazarlást

Uniós ajánlatra 2030-ra a felére kell csökkentenie az országnak az egy főre jutó élelmiszer-pazarlás mértékét, valamint a különböző intézkedések által növelni kell az élelmiszerláncban felhasznált és hasznosított élelmiszer mennyiségét. Erre vonatkozó intézkedéscsomagot dolgozott ki és fogadott el február 20-án a parlament. Az intézkedéscsomag többpárti kezdeményezés eredményeként született meg, amelyet az RMDSZ, a Szociáldemokrata Párt, a Nemzeti Liberális Párt és a Mentsétek Meg Romániát Szövetség törvényhozói dolgoztak ki.

A törvénytervezet RMDSZ-es kezdeményezője Miklós Zoltán Kovászna megyei parlamenti képviselő volt, aki a következőket nyilatkozta: – A törvénytervezet megteremti a lehetőséget arra, hogy az élelmiszerláncban tevékenykedő gazdasági szereplők az élelmiszer-felesleget – amelyből később élelmiszer-hulladék keletkezne – a rászorulóknak adományozzák vagy közvetítői egységen keresztül eljuttassák a megfelelő helyre, ahol elfogyasztják. 2021-ben országunkban 4,6 millió személyt fenyegetett szegénység, és 150 ezer gyerek szenvedett naponta az éhség miatt. A törvénytervezetbe foglalt kötelezettségek betartásával az agrár-élelmiszeripari ellátási lánc hatékonyabbá válna, hiszen az élelmiszer-pazarlás csökkentéséhez jelentősen hozzájárulna az élelmiszertöbblet szétszórása, még mielőtt hulladék lenne belőle, ehhez pedig jogi keret van szükség. A háztartások számára is kedvező ez

az intézkedéscsomag, hiszen olcsóbban vásárolhatnak meg olyan élelmiszereket, amelyeknél közel van a minőségmegőrzési idő lejárt. Ugyanakkor az étkezések során el nem fogyasztott ételt – megfelelően becsomagolva – pluszköltségek nélkül is magukkal vihetik az étteremből, mi több, a vendéglátóegységeknek a menüben is jól láthatóan fel kell tüntetniük ezt a lehetőséget. Ezáltal a háztartások nem csak élelmiszerköltségeiket tudják csökkenteni, hanem hozzájárulnak a pazarlás csökkentéséhez és annak a célkitűzésnek az eléréséhez, hogy 2030-ra Romániában a felére csökkenjen az egy főre jutó élelmiszer-pazarlás mértéke.

Európai viszonylatban személyenként 178 kg, Romániában pedig 130 kg élelmiszer-hulladék termelődik évente. Országos szinten az élelmiszer-felesleg több mint fele a háztartásokban keletkezik, 37 százalékát az élelmiszeripar, öt százalékát pedig a közétkeztetésben keletkezett hulladék teszi ki. Továbbá, a globális élelmiszer-pazarlás az üvegházhatású gáz kibocsátás nyolc százalékát alkotja, amely jelentős hatással van az éghajlatra és a társadalom egészére.

A törvény életbe lépését követően egy éven belül az illetékes szaktárcák kidolgozzák az élelmiszer-pazarlás csökkentésére irányuló országos stratégiát, valamint 2025. június 30-ig elkészül az az országos platform, amely a gazdasági egységek tevékenységét segíti. Ez azoknak a gazdasági szereplőknek az adatait fogja tartalmazni, amelyek az élelmiszer-pazarlás elleni küzdelemben aktívan feladatot vállalnak. (RMDSZ-közlemény alapján)

Jóváhagyták az idej mezőgazdasági támogatások keretösszegeit

A kormány február 22-i ülésén jóváhagyta több, 2024-re vonatkozó átmeneti hazai mezőgazdasági támogatás keretösszegét, amelynél figyelembe vették az uniós által a 2023–2027-es időszakra az ország rendelkezésére bocsátott összeget is.

2024-ben állattenyésztésre 390 millió lej áll majd a tenyésztők rendelkezésére, amit helyi költségvetésből és hitelből biztosítanak. A szakágazatnak a 2023–2027-es időszakra 561.571.180 lejt adnak. Az idénre a szarvasmarha-, bivaly-, sertés- és lótenyésztők 120,7 millióra, a juh- és kecsketenyésztők 269 millió lejre pályázhatnak. A minisztérium adatai szerint 180.000 kérvényezőre számítanak.

Az idén a növénytermesztőknek összesen 88.126,943 ezer eurót különítettek el a költségvetésben, amit kultúránként lehet megpályázni. Szántóföldre hektáronként 11,7734 eurót fizetnek (a keretösszeg 84.881,472 ezer euró), a len- és/vagy kendertermesztőknek 10,3763 eurót (keretösszeg 5,500 ezer), a dohánytermesztők 2.625,6730 euróra pályázhatnak hektáronként (1.648,135 ezer), a sörárpáért 309,6398 eurót fizetnek egy hektárért (83,643 ezer euró), a cukorrépa-támogatás hektáronként 98,3061 euró (1.508,193 ezer euró). Az eurót az Európai Központi Bank 2023. szeptember 29-i árfolyama szerint 4,9735 lejben számolják át.

A burgonyatermesztők összesen 11.483.880 lejre pályázhatnak, hektáronként 200 eurót kaphatnak, ha legalább 0,3 hektáron természetesen hektáronként 15 tonna terméshozammal, amelyből legkevesebb 6 tonnát november 18-ig értékesíteniük kell. A kérvényt legkésőbb május 20-ig

kell benyújtani a mezőgazdasági igazgatóságokhoz.

Az ukrajnai háború miatt érintett paradicsomtermesztők, részleges kárpótlásként, a 2023. decemberben és 2024 első negyedében ültetett meglegházi kultúráért 1000 négyzetméterenként 1500 eurót kaphatnak, ugyanennyivel támogatják hektáronként a fokhagymatermesztőket is. Az összeg felét az előkészítő mezőgazdasági munkálatok idején utalják át, a másik felét az értékesítés után. A kérvényeket a paradicsomtermesztőknek 2024. április 12-ig, a fokhagymatermesztőknek április 19-ig kell benyújtaniuk. A terepszemlélt követően a támogatásokat legkésőbb június 30-ig utalják át. Mindkét támogatás összértéke 166.206.250 lej.

Kiegészítő támogatásként a következőkre lehet pályázni: a szántóföldi agrár-környezetvédelmi támogatás (PD-04) értéke hektáronként 73 euró, környezetkímélő mezőgazdasági tevékenységre hagyományos kisgazdaságok (PD-05) esetén 98,80 euró, a gyümölcsösök, szőlősök, dinnyések, sörárpások sorai közötti füvesítésre (PD-06) a támogatás 102,60 euró, selyemhernyótenyésztésre (PD-25) hernyónként 0,1796 eurót folyósíthatnak. A kifizetési határidő 2024. június. A minisztérium számítása szerint több mint 70.700 farmer részesül az említett támogatásokban.

A támogatásokra pályázhatnak kis- és közepes vállalatok, egyéni és családi vállalkozók, engedélyezett magánszemélyek, östermelők, esetenként jogi személyiséggel rendelkező mezőgazdasági termelők. Az alapokat a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium biztosítja az éves költségvetési leosztás keretében.

Fizetik a támogatásokat

Amint korábban írtuk, a környezetkímélő mezőgazdálkodással kapcsolatos két uniós ajánlás (GAEC 7 és GAEC 8) szabályainak a módosítása miatt későbbre halasztották a Mezőgazdasági Intervenció és Kifizetési Ügynökség (APIA) által kezelt támogatások átutalását. A múlt hét végén sikerült elhárítani ezt az akadályt, így az ügynökség rendelkezésére bocsátottak mintegy 1,5 milliárd lejt, amiből átutalják majd a direkt és az átmeneti támogatásokat. A növénytermesztőknek 528.160.723,12 lejt, míg az állattenyésztőknek 964.245.374,84 lejt továbbítanak.

A növénytermesztők az összes, kultúránkénti átmeneti támogatásra, a PD 04-es ökögazdálkodási kiírásra, a környezetkímélő mezőgazdálkodásra pályázhatnak, és ebből térítik meg a klímaváltozás okozta károkat is. Az állattenyésztők a tej- és húshasznú szarvasmarha-, valamint a juh- és kecsketenyésztésre kapnak pénzt.

164 millió euró Romániának

Az Európai Bizottság 164 millió euró (815,5 millió lej) támogatást hagyott jóvá a napokban Romániának, amiből fedezhetik a gazdáknak az orosz-ukrán háború miatt az elsődleges mezőgazdasági termelésben keletkezett kár értékét. Az összeget az uniós válságkeretéből folyósítják, az erre vonatkozó rendeletet 2023. március 9-én fogadta el a Bizottság, amelyet utólag 2023. november 20-án módosítottak. A pénzt elsősorban a zöldátállásra és a fosszilis üzemanyag használatának csökkentésére szánják. A támogatással behatárolt érték-keretet a kölcsönök fedezésére használhatják fel azok a gazdák, akik az orosz-ukrán háború miatt készpénzkészlet nélkül maradtak, és emiatt nem tudnak beruházni, fejlődni, illetve nem finanszírozhatják a mezőgazdasági munkálatokat.

A segély egyenként nem haladhatja meg a 280.000 eurót, amit legkésőbb 2024. június 30-ig kell átutaljanak az érintetteknek. Az elkövetkezendő időszakban dolgozzák ki a pénz felhasználásának módszerét, illetve arról is döntenek, hogy az EU előírásainak megfelelően milyen adatok hozhatók nyilvánosságra ez ügyben, ezután közzéteszik a kiírás részleteit.

Honteremtők albérletben

Virág György újabb önéletrajzi kötete

Virág György egyike azon erdélyi magyar műszaki értelmiségieknek, akiket munkahelyi kapcsolataik révén még a '70-es években elkezdtek foglalkoztatni a kisebbségi lét sorskérdései, és nem véletlenül, ugyanis Király Károly – mint az egykori Kisipari Szövetkezetek Maros Megyei Szövetségének elnöke – Virág György felettese volt. Az 1989-es rendszerváltást követően egykori főnöke felkérésére bekapcsolódott a helyi politikába. Atélte az 1990-es marosvásárhelyi viharos éveket, 1993–2000 között a Maros Megyei Tanács alelnöke, míg 2000–2004 között elnöke volt. Az 1988–2004 közötti eseményeket a Csíkszeredai Pro Print Kiadó naplóként kiadta, a kötetet Marosvásárhelyen 2011. március 24-én mutatták be. Nyugdíjasként 2011-ben Budapestre telepedett át, ahol hat év (2017–2023) munka után Honteremtők albérletben címmel önéletrajzi kötetet írt, amelynek kiadását a Mentor Könyvek Kiadója vállalta el. A kötetről a szerzővel beszélgettünk.

Vajda György

– A korábban megjelentetett Napló részletesen összefoglalja a nagyrészt Marosvásárhelyen, 1988–2004 között történeteket, érdekes képet nyújt az akkori történelekről. Hogyan született meg egy újabb naplószerű kötet megírásának az ötlete?

– A Naplót befejeztünk tekintetem 2004-ben, amikor nyugdíjba vonultam. Nem láttam értelmét folytatni. Emellett már 1996–1997-ben felmerült bennem a gondolat, hogy önéletrajzban meg kellene írnom: milyennek láttam a XX. század második felében erdélyi magyar értelmiségiként az életet. 1997-ben megjelent az Erdélyi Szépművészeti Céh Erdélyi magyar értelmiségi

zott és gyerekszínészként magam is szerepelhettem néhány darabban. 2016-ban, a Székely Színház fennállása 70. évfordulójára írtam erről. A sorozat – Lázok János szerkesztésében – megjelent a Népszabadságban. Ezt emeltem be az önéletrajzi kötetbe is. Így azoknak a marosvásárhelyieknek állított emléket, akik megérték a Székely Színház legendás korát.

A továbbiakban megpróbáltam összefoglalni azt, hogy 1989 előtt a Villamossági Vállalatnál tervezőmérnöként, vagy a kisiparban dolgozva mennyi minden történt velem, érintett meg engem. Arra is részletesen kitérek, hogy 1990 után Király Károly felkérésére hogyan kerültem a közéletbe. Emlékszem arra is, hogy valahányszor a tízemeletes tömbházunkban, a liftajtó előtt találkoztam a szomszédokkal, gyakran megemlésték, hogy (akkor már a megyei tanács elnökeként) „láttak a televízióban”. Innen is jött az a gondolat, hogy egy önéletrajzi írásban a megyei tanácselnök irodájának ajtaja mögötti munkáról, a helyi politikacsínálás boszorkánykonyhájáról is írjak.

– Nehéz lenne egy interjúban visszatekinteni arra, ami közvetlenül a rendszerváltás után történt, és sokan nem is tudják az előzményeket, azt, hogy mi váltotta ki tulajdonképpen az etnikai egymásnak feszülést, illetve sok más eseményt, amely ebből fakad a mai napig. Az önéletrajz egyik érdeme, hogy nem kerül ki ezeket a helyzeteket.

– Úgy próbáltam bemutatni a kisebbségi sorskérdést, ahogyan valójában, érzelmdúsán átéltem. És hangot adok annak is, hogy mindezek során megtanultam tisztelni, megbecsülni minden pozitív emberi tulajdonságot mind a román, mind a magyar munkatársakban, barátokban, edzőtársakban. Mindazokban, akikkel együtt dolgoztam, sportoltam, politizáltam vagy a szabad időmet eltöltöttem. Szerencsés voltam, mert Király Károly munkahelyi főnököm volt a Kisipari Szövetkezetek Maros Megyei Szövetségénél 1973-tól 1978-ig, és így bekapcsolódhattam abba a kisebbségvédelmi harcba, amelyet ő folytatott. Nyilván nemcsak azokban az években, hanem azután is, hiszen Király Károly elhunytáig, 2021. november 4-ig tartottuk a kapcsolatot. Gyakran látogattam meg 2011 után ott-

Virág Vera, Virág György és 20 éves unokájuk, Pollock Róbert Zoltán Budapestben a Keleti pályaudvaron
(Az illusztrációk Virág György családi albumából származnak)

honában, előbb Mezőkovácsházán, majd Budapestben is, ahol sokat beszélgettünk. Ezeket a tapasztalatokat megpróbáltam valamilyen formában tényszerűen bemutatni a könyvben. Arra törekedtem, hogy senkit ne arról győzködjek: csak az általam járt út volt a helyes.

Közismert, hogy 1989 előtt sok szempontból hátrányos megkülönböztetésben volt részünk: például magyar nemzetiségűeknek csak kivételesen utaltak ki állami bérlakást, szemben a román nemzetiségűekkel, akik a munkahelyi kihelezések révén beözönltek a városba (sz.m. köztudott, hogy Marosvásárhely zárt város volt). Vagy akár az anyanyelvhasználat terén: néha bátorságra volt szükség egy munkahelyi gyűlésen magyarul megszólalni.

Lehetett és kellett is dacolni a rendszerrel, de voltak olyanok is, akik nem vállalták ezt a fajta szembenállást. Mi természetesen tartottuk a nekünk járó jogokat. Gyerekeink magyar tannyelvű iskolába jártak az érettségiig, a magyar nyelvű művelődési eseményeken is folyamatosan jelen voltunk velük, természetesen nem csak a színházban. Sajnos a mai nap is azt tapasztalhatjuk, hogy a többségiek nem akarnak megtanulni magyarul. A kérdést számtalanszor, jó szándékkal feltettem (1989 előtt is) a román anyanyelvű kollégáknak... A választ morzsája annak, amit akkor meg kellett élnünk, s amelyről a mai nemzedék nem is tudhat. Számomra, számunkra, akik az említeteket átéljük, nyilvánvaló volt, hogy az 1989-es rendszerváltás után azok, akik féltették korábbi előjogaikat, állásaikat, a legnagyobb hangadói lettek a nacionalista, magyarellenes mozgalmaknak.

Atéltem a Bolyai iskola visszaszerzéséért folytatott küzdelmet. Számunkra természetes lett volna, hogy a rendszerváltást követően a Bolyai Farkas Líceum gond nélkül ismét magyar tannyelvű iskola legyen, mint ahogy volt hajdanában, de ma már ismeretes: erre 2005-ig kellett várni. Engem az a helyzet különösen érzékenyen érintett, mert amikor érettségiztem (1961-ben), megéltam azt, hogy egyik magyar osztályt átvitték a Papiuba, s onnan egy román nyelvűt a Bolyaiba telepítettek a ma már jól ismert szándékkal. Kincses Előddel, Smaranda Enachéval és másokkal megpróbáltuk kiegyensúlyozottan kezelni a különválást. Azt támogattuk, hogy ne iskolai év közben, hanem annak végeztével kerüljön sor a „visszmagyarosításra”. Sajnos voltak olyan magyarok, akik emiatt akkor hazaáruulónak bélyegeztek, ami sokunk számára keserű emlék. Szerencsére mára már rendeződött az

ügy, de a Rákóczi Ferenc Líceum kálváriája évek óta figyelmeztet: a magyarellenes intézkedések „harcosai” nem alszanak.

S ha már ezekről a „viharos évekről” beszélünk, akkor nem hagyhattam szó nélkül azt sem, hogy amikor az 1990-es eseményeket kivizsgáló kormánybizottság egyik tagja, N. S. Dumitru bukaresti professzor helyszíni szemlét tartott a Görgey völgyében, visszatérve behívott a megyeháza egyik irodájába, s azt mondta nekem: számára világos, mi történt valójában, de ne várjam el, hogy a románság nyilvánosan elismeri a tényeket, a valóságot. Tisztelem azért, hogy ezt velem személyesen óhajította – négy szemközt – közölni. És ez így van a mai napig. Tudjuk, hogy nem azok szenvedtek, akiknek bűnhődniük kellett volna az eseményekért. Döbbenet volt akkor ezt hallani egy kiváló román értelmiségitől.

– Nehéz volt úgy visszatérni a történelemre, hogy az 1988–2004-es eseményeket már „elmesélte” a Napló? Van-e érdekes, az előző kötetben nem szereplő újdonság a Honteremtők albérletben című önéletrajzi írásban?

– Vannak ismétlődő tények is, hiszen azzal a tudattal dolgoztam be a Naplót az önéletrajzomban, hogy van, aki nem olvasta a korábbi kötetet, illetve nem jut hozzá, hiszen kevés példányszámban adtuk ki, és nem szándékoztam folytatni a Naplót. Ezért vannak olyan történetek az életemből, amelyek nem szerepeltek a Naplóban. Az önéletrajzomban kiegészítem a történeteket, intímabb, emberközelibb és nem annyira adatszzerű megvilágításban, nem annyira részletesen, mint néha a Naplóban. Az önéletrajz egyfajta összefoglalója a korábbi Naplónak, és egyben azt folytatja, ha más megfogalmazásban is.

Amikor tavaly nyáron (2023) befejeztem az önéletrajzi írást, akkor már több mint egy évtizede Budapestben laktunk, ezért a kötetben sze-

repelnek az anyaországba telepedett erdélyi magyar értelmiségiként átélte ellentmondásos tapasztalataink, valamint az is, hogy miként tekintek vissza az erdélyi létre, hiszen naponta követem az otthoni eseményeket. Sokkal személyesebb hangvételű, gördülékenyebb ez az írás, mint a „szárazabb” Napló. Több ismerősömet, munkatársamat, közeli barátomat, a történesem valós szereplőit is név szerint megemlétem. Nem kértem ugyan engedélyt arra, hogy név szerint szerepeljenek, de senkit nem bántottam. Nem az volt a célom, hogy önmagam, a családomat előtérbe helyezzem másokkal szemben, vagy bárkit is sárba tiporjak. Ez egy általam tartott tükör az írásban szereplő korról, történelekről.

– Végül nem hagyhatom szó nélkül azt a jelenséget, amelyre a könyv címe is utal: az erdélyi magyar értelmiségiek (és nem csak) elvándorlását. Annak ellenére, hogy az itthon maradtak azon fáradoznak, hogy némiképpen megállítsák a jelenséget, globalizált világunkban az önmegvalósítás útjára lépő fiatalokat nehéz a szülőföldön tartani. Önök is elvándoroltak, és már az anyaországból szemlélik az itthoni történeket.

– Sajnos mi sem kerülhetünk el ezt a sorsot. Életünk fájó pontja az, hogy igyekeztünk ellenére nem sikerült otthon tartanunk egyik gyerekünket sem. Mindketten a jobb élet reményében vándoroltak ki Romániából. Lányunk Ausztráliába, fiunk Budapestre költözött. A fiunk, családjával együtt, nyugdíjazásunk után hívott magukhoz. Sokáig elutasítottuk, de amikor megszületett a negyedik unokánk – kettő Ausztráliában és kettő Budapesten él –, hat évvel nyugdíjba vonulásunk után döntöttünk úgy a feleségemmel, Verával együtt, hogy kimegyünk, és segítünk az unokák nevelésében. Tudom, tudjuk, veszteség az otthon maradtak számára, hiszen értesülesem szerint az utóbbi évtizedben is nagyon sokan hagyták el végleg Erdélyt. Mi sem maradtunk, és bár nem bántuk meg döntésünket, ez nekünk életünk végéig seb marad, mert a mai napig marosvásárhelyieknek érezzük magunkat. Ez is ösztönzött arra, hogy a Napló mellett papírra vesse a XX. század második felében Marosvásárhelyen átélte egy részét.

– Mikor vehetik kézbe az olvasók a Honteremtők albérletben című önéletrajzi kötetet?

– A könyvbemutató március 22-én, pénteken 18 órától lesz a Bernády Házban, ahol a kötetet Borbély László és Káli Király István ismerteti, s ahova szeretettel várom mindazokat, akikkel együtt átéltek a könyvbe foglalt eseményeket, és természetesen minden érdeklődőt, aki megismeri jelenlétével.

sors a XX. század második felében címmel meghirdetett pályázata. Erre írtam egyes szám harmadik személyben egy életrajzot. Néhai Szöcs István irodalomkritikus, bár értékelte írásomat, a benne foglaltak fontosságát, azt tanácsolta, kérjek fel valakit a szöveg stilizálására. A közélet „sűrűjében” erre nem találtam sem időt, sem készletet. Nyugdíjazásom után volt időm átgondolni, kiegészíteni az egészet. Megtartottam az 1997-ben választott Honteremtők albérletben áthalalásos címet, és hozzáfogtam a jelenlegi, „valódi” önéletrajz megírásához. Hat évig (2017–2023) dolgoztam a most megjelenés előtt álló kötetben.

– Nemcsak a politikai, kisebbségi lét tárul elénk a Honteremtők albérletben című könyvben, hanem érdekes kulisszatitkokat olvashatunk az egykori Székely Színházról is. Hogyan kerül a kötetbe színház történeti adalék?

– Gyerekkorom óta része volt életemnek a színház, hiszen édesapám a Székely Színháznál dolgo-

Virág György, Virág Vera, ifj. Virág György, Réti Fogarasi Erzsébet, Virág Réka és Virág Bence Budapestben

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálósy Piroska

A korai iskolaelhagyás visszaszorításáért

Meleg ebéd az iskolákban

Maros megyében 29 egyetem előtti oktatási intézményt vontak be az Egészséges étkezés országos programba, mellyel az iskolaelhagyást és a lemorzsolódást próbálják visszaszorítani. A programból összesen 13.764 diák részesül.

Az idén több mint 1.200 iskolát vonnak be az Egészséges étkezés elnevezésű országos programba, amelynek keretében a diákok naponta ingyen meleg ebédet vagy élelmiszersomagot kapnak. Románia Hivatalos Közlönyének 2024. február 27-i 161. számában jelent meg az Oktatási Minisztérium és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium közös rendelete, amellyel jóváhagyták az Egészséges étkezés nemzeti programba az ideai tanévben bekerülő egyetem előtti oktatási intézmények listáját. Több mint 450.000 gyermek kap ingyen egy meleg ebédet vagy élelmiszersomagot tanítási napokon. Idén a program finanszírozására összesen több mint egymilliárd lejt utalnak ki. Az Országos Egészséges Étkezési Program diákonként napi 15 lej értékben ingyenes étkezési támogatást nyújt, amely meleg ebédből, vagy ha a meleg étkezés nem biztosítható, élelmiszersomagból áll. A kormányhatározatot elfogadták, a következő lépés, hogy a helyi önkormányzatok megszervezzék a gyermekek étkeztetését.

Gyenge iskolai eredmények, hátrányos helyzetek

A 2024. január 15-i 3.070. számú rendelet kiválasztási kritériumai alapján az oktatási intézményeknek az Országos Egészséges Étkezési Programba való felvételére vonatkozó kritériumai között szerepel a hátrányos helyzetű kategóriákból származó tanulók megnövekedett aránya, a sajátos nevelési igényű, különleges védelmi rendszerben lévő diákok nagy száma, roma óvodások/diákok, külföldön dolgozó szülőkkel rendelkező óvodások/diákok; az ok-

Illusztráció

tatás minősége, amelyet a kiválasztást megelőző tanévben az óvodások/diákok által elért gyenge iskolai eredmények alapján ítélnék meg. Hasonlóképp az oktatás minősége, amelyet a képesítés nélküli helyettesítő tanárok megnövekedett arányával mérnek a tanárok összlétszámához viszonyítva; az oktatási intézmény távoli földrajzi elhelyezkedése, amely a környezeti feltételek – hegyvidék, síkság, elnéptelenedett terület – miatt nehezen megközelíthető.

Maros megyében Marosugra, Zágor, Jedd, Alsóbölkény, Désfalva, Szászánás, Mezőszengyel, Nagyernye, Vajdaszentivány, Fehéregyháza, Balavásár, Palotailva, Gernyeszeg, Csikfalva, Bátos, Görényhodák, Mezősályi, Petele, Héjjasfalva, Búzásbesenyő, Marosfalu, Ratosnya, Nyárádszereda, Ákosfalva, Nyárádremete, Beresztelke általános iskolái mellett Mezőbádon a szakiskola, Dédán a szakközépiskola és Görgényzentimrén az erdészeti szakközépiskola is a program részese.

A tanintézmények országos listája megtekinthető a https://www.edu.ro/sites/default/files/Anexa_Proiect_HG_repartizare_sume_PNMS_2024_lista_scoli.pdf honlapon. (pálósy)

Jogosítvány a jövőhöz

35 hátrányos helyzetű fiatal pályázata nyertes

A Jogositvány a jövőhöz program 9. kiírásában, B, C/CE és D/DE kategóriájú gépjárművezetői engedély megszerzésének támogatására 35 fiatal pályázatát ítélték sikeresnek. A MOL Románia és A Közösségért Alapítvány közölte a tavaly november végén meghirdetett Jogositvány a jövőhöz program kilencedik kiírásának pályázati eredményeit.

A 381 beérkezett pályázat kiértékelése nyomán 35 hátrányos helyzetű fiatal részesül összesen 140.000 lej támogatásban a sofőriskola költségeinek és járulékos kiadásainak fedezésére. A program eddigi kilenc kiírásában 372-en kaptak anyagi támogatást a sofőriskola elvégzéséhez. A MOL Románia finanszírozásából fedezni lehet a sofőriskola költségeit és járulékos kiadásait.

A 2023. november 24. és ez év január 24. közötti két hónapos pályázati időszakban 381 fiatal nyújtott be támogatási kérelmet, ezzel túllépve a jelentkezések minden eddigi számát a 2015-ben indított program keretében. Pályázatok érkeztek az ország 39 megyéjéből és a fővárosból. A 381 pályázó közül 319 fiatal B, BE és B átalakított személygépkocsi kategóriára, 51 C és CE, 7 D és DE kategóriára, négy mezőgazdasági vontatóra és egy villamos vezetéséhez szükséges jogosítvány megszerzéséhez igényelt támogatást.

„A hátrányos helyzetű fiataloknak nagyobb kihívást jelent a munkavállalás, szerény anyagi lehetőségeik akadályozhatják őket a jobb munkahelyekhez szükséges képesítések megszerzésében. A Jogositvány a jövőhöz program révén

a nehéz helyzetben lévő fiataloknak segítünk: rendelkezésükre bocsátunk anyagi forrásokat a gépjárművezetői engedély megszerzéséhez bármely kategóriában. Ezáltal konkrét segítséget nyújtunk, hiszen megkönnyítjük a hozzáférést egy klasszikus és hasznos eszközhöz, amely egyben olyan képesítést is jelent, amelynek birtokában nagyobb eséllyel szállhatnak versenybe a munkaerőpiacon.

A Jogositvány a jövőhöz azon hagyományos programjaink egyike, amelyekkel a MOL Románia segíti a közösségeket, amelyekben maga is tevékenykedik, és továbbra is elkötelezettek maradunk a hathatós segítséget nyújtó programokba történő befektetések mellett” – nyilatkozta *Mozga Gábor*, a MOL Románia ügyvezető igazgatója.

A kedvezményezett fiatalok 21 megyéből származnak – Argeş, Bákó, Bihar, Botoşani, Brassó, Călăraşi, Galac, Gorj, Harghita, Hunyad, Iaşi, Kolozs, Konstanca, Kovászna, Máramaros, Maros, Szatmár, Szucsáva, Temes, Tulcea, Vrancea –, valamint Bukarestből. A 35 nyertes pályázó közül harminc B, négy C/CE és egy D/DE kategóriájú jogosítvány megszerzéséhez részesül támogatásban.

„A nyertes fiatalokkal szerződést kötünk, ezt követően pedig egy hónapon belül beiratkoznak az általuk kiválasztott, lakhelyükhöz legközelebbi sofőriskolába. Közösen megállapítjuk azokat a határidőket, amíg elvégzik az iskolát, és beiratkoznak a vizsgákra. A program tízedik kiírását november végén hirdetjük meg. Az érdeklődők honlapunkról tájékozódhatnak vagy felkereshetnek bennünket telefonon is” – nyilatkozta *András Imre*, A Közösségért Alapítvány ügyvezetője. (sz.)

Az erdélyi magyar nemesség kitelepítésének 75. évfordulóján

A szenvedések éjszakájára emlékeztek

Március 3-án, vasárnap 16 órakor a Castellum Egyesület – Történelmi Családok Társaságának tagjai Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Székelyudvarhelyen is megemlékeztek a nemesi családok kitelepítéséről annak 75. évfordulóján.

Szer Pálósy Piroska

Marosvásárhelyen a Vártemplom mellett, a Castellum által felállított kopjafánál gyűltek

össze az erdélyi kitelepített nemesek leszármazottai, Szászrégenben a református templom előtti emlékműnél, Székelyudvarhelyen pedig a barátok temploma melletti Üldözöttek és áldozatok emlékművénél. A leszármazottak közöttük gyertyával emlékeztek a 75 évvel ezelőtt történetekre. – Ötvös József nyugalmazott esperes beszédét követően koszorút helyeztünk el az őseink emlékére felállított kopjafánál, majd a székely és magyar himnusz eléneklésével, főhajással, magunkba szállva távoztunk, visszaemlékezve

azokra az ínséges időkre, amelyeket a kitelepített családjainknak át kellett élni – mondta *Orbók Ferenc*, az egyesület alelnöke.

Hetvenöt évvel ezelőtt, 1949. március 2-áról 3-ára virradó éjszaka rajtaütésszerűen lepték meg a nemesi és földbirtokos családokat. A kommunista hatalom célul tűzte ki, hogy végleges és lerombolhatatlan falat emel a múlt és a jövő közé, hogy az, ami egykor létezett, legfeljebb a fejekben és a történetekben élhessen tovább. Csendőrök, pártaktivisták, verőlegények és „buzgó” falubeliek is részt vettek azokban az akciókban, amelyek során álmukból verték fel a kastélyok, kúriák, udvarházak lakóit, és közölték velük, hogy egy, legfeljebb két rend ruhával azonnal el kell hagyniuk otthonukat, és kényszerlakhelyre vitték őket. A megemmisítendő ellenséget képviselő kastélyok, kúriák, műemlékek, értékek pusztulása mellett emberi sorsokat pecsételt meg az intézkedés, családokat szakítottak szét, hogy könnyebben térdre kényszerítsék őket. Azon a márciusi éjszakán hozzávetőleg 2.792 nagybirtokost és azok 3.744 családtagját deportálták. Az 1950-es évekre már megszűnt létezni az erdélyi magyar arisztokrácia mint önálló társadalmi csoport. A kommunista

Fotók: Horváth Miklós

rendszer politikájában – mellyel a magyar nemesi osztályt volt hivatott eltüntetni és elfelejteni – a javak és a családi értékek, emléktárgyak elkobzása, tönkretétele mellett a megaláztatások, az emberi méltóságtól való megfosztás maradt a nemesség legfájdalmasabb pontja – emlékeztetett többek között *Ugron Zoltán*, a Castellum Egyesület – Történelmi Családok Társaságának ügyvezető alelnöke.

Tehetség, siker, de hogyan tovább?

Czibalmos Ferenc Attila

A marosvásárhelyi Jakab családban napi szinten téma a sport, hiszen a nagyfiú, a jelenleg Budapesten egyetemista *Etele* egykoron atletizált, cselgáncsozott és kézilabdázott, a középső gyerek, *Viola* úszott, kézilabdázott, jelenleg vízilabdázik és egyben Kolozsváron úszást oktat. A család legkisebb sarja, *Apor* az atlétika mellett döntött, miután már ötévesen úszott, majd sízelt és cselgáncsozott, aztán futballozott a Szász Adalbert Sportliceum színeiben.

Mindhárom gyerek édesapjuktól, Barnától örökölte a mozgás iránti szeretetet, aki a Bolyai Farkas Elméleti Líceum atlétika szakos testnevelő tanára.

Apor Graur Cristiannak, a Szász Albert Sportliceum atlétika szakos tanárának és a liceum egykori tanárának, Csepán Gizellának is köszönhetően komolyabban kezdett foglalkozni az atlétikával, majd 2021-től kezdődően már jó eredményeket ért el a hazai és nemzetközi

versenyeken. Apor bolyais diákként egyelőre még a Sportliceum színeiben sportol, habár a jövője még kérdéses Marosvásárhelyen.

Erről és eddigi sikereiről *Jakab Barna*, Apor édesapja mesélt a minap.

– Apor, miután 2021-ben a Craiován rendezett U16-os országos bajnokságon második lett a 4x100 méteres váltó tagjaként, majd a pitești-i U18-as hasonló rendezvényen aranyérmet nyert, 2022-ben is remekelt az országos bajnokságon, ugyanis az U20-as korosztályban ezüstérmes volt a 4x100 méteres síkfutásban – kezdte a beszélgetést Jakab Barna. Majd így folytatta: – 2023-ban berobbant az élvonalba korosztályos szinten: a bukaresti országos iskolás bajnokság U18-as korosztályában aranyérmet nyert a 200 méteres síkfutásban és ezüstérmes a 100 méteres távon, majd az országos korosztályos bajnokságon is több alkalommal lépett fel a pódiumra ezekben a versenyszámokban, illetve a 4x100 méteres váltó tagjaként. Mindezeknek és más, jó

eredményeknek köszönhetően bekerült korosztályában az országos Top 3-ba, majd megkapta az első behívóját a korosztályos atlétika-válogatottba, és a törökországi Sivásban megrendezett U18-as Balkán-bajnokságon képviselte Romániát, ahol két negyedik helyezést ért el a 100 méteres és a 4x100 méteres távon. Idén a Nyíregyházi Nemzetközi Rövidpályás Bajnokságon a 200 méteres síkfutásban 22,72 másodperces idővel, míg a Románia-kupáért kiírt felnőtt rövidpályás versenyen Bukarestben a 60 méteres síkfutásban 7,03 másodperces idővel remekelt, mindkét távon megjavítva saját rekordját – mondotta el Apor édesapja, egyben mentora.

Arra a kérdésre, hogy hol készül fel Apor a versenyekre, ezt válaszolta: – Tavaly nyáron nyaraláskor egy hollandiai atlétikapályára kaptunk belépési engedélyt, de a vakációs időszakban szinte naponta mentünk Kolozsvárra vagy Segesvárra edzeni, mivel Marosvásárhelyen nincs megfelelő méretű és minőségű atlétikapálya. Az iskolai időszakban kisebbik fiunk délután 2-3 óráig iskolában van és utána kezdi a mozgást az iskola sportpá-

Fotó: Jakab Barna gyűjteményéből

lyáján, a hideg időszakban pedig a Sportliceum termében tartottuk az edzéseket.

Azzal kapcsolatban, hogy mi Apor célkitűzése az atlétikával kap-

csolatosan, és hol folytatja majd a sportolást, így vélekedett: – Eddig a Szász Albert Sportliceum támogatta anyagilag a megmérettéseken való részvételét (utazás, szállás, étkezés), a városi sportklubnak nincs lehetősége a dupla leigazolásra. Lelkes anyagi támogatónk a Timko, ez viszont nem lesz elég.

Egyelőre nem tudjuk, hogy Apor hol folytatja majd az atlétikát, a célkitűzése az, hogy folyamatosan javítsa saját rekordjait, mind jobb és jobb eredményeket érjen el – zárta mondandóját a Bolyai Farkas Elméleti Líceum atlétika szakos testnevelő tanára, Jakab Barna.

A magyar sporttörténelem vastag betűs fejezete

A Magyar Atlétikai Szövetség sportszakmai igazgatója szerint a magyar sprinterek áttörést értek el a vasárnap véget ért glasgow-i fedett pályás világbajnokságon. „A magyar sporttörténelem vastag betűs fejezetét írták most az atléták. Ötből négy versenyzőnknek a döntőbe jutásért szurkolhattunk, és ebből ketten be is jutottak olyan számokban, amelyekben eddig még nem volt magyar atléta a fináléban. Ez a sprint szakágnak egy kimagasló teljesítménye, mert tudjuk, hogy ezek a Földön az egyik legnagyobb létszámban üzött atlétikai versenyszámok” – hangsúlyozta a sportvezető. Kiemelte Molnár Attila és Kozák Luca szereplését, előbbi az elődöntőben 46.08 mp-es országos csúcsot futott 400 méteren, majd a döntőben ötödikként zárt, utóbbi pedig „félelmetesen erős” mezőnyben tudta beverekedni magát a fináléba 60 gáton, ahol nyolcadik lett. Mellette Kerekes Gréta szintén a döntőért futhatott.

Visszafogott román szereplés Glasgow-ban

Románia csak az ugrószámokban ért el értékelhető eredményt a glasgow-i fedett pályás világbajnokságon. A legjobb helyezést Alina Rotaru Kottman nevéhez fűződik, aki nyolcadik lett távolugrásban. Diana Ion és Andreea Talos 9-10. helyen zárta a hármassugródöntőt, míg Daniela Stanciu tizedik helyezett be a versenyt magasugrásban.

A román válogatott csak a női számokban képviseltette magát, a férfiaknál egyetlen sportoló sem sorakozhatott fel a rajtnál országunkból. A már említett négy atlétán kívül a küldöttség tagja volt még Miklós Andrea (400 m síkfutás), Claudia Boboc (800 m, 1500 m) és Petronela Simiuc Burr (1500 m) is.

A második gól után vált egyenlőtlené a meccs

Bálint Zsombor

Négygólos győzelmet aratott a Sepsi OSK az FC Voluntari felett a labdarúgó Szuperliga 29. fordulójában. A találkozó azonban bármelyik irányba elbillenhetett volna, mielőtt Varga Kevin remekbe szabott gólja után össze nem omlott az ilfovi csapat.

A Sepsi OSK kezdett támadóbb szellemben az FC Voluntari elleni mérkőzésen, azonban, akárcsak a korábbi találkozók, nehezen jött össze valami értékelhető támadás egész a 9. percig, amikor Kallaku ritmusváltása után Matei kapott labdát a tizenhatos jobb oldalán, és elestett Carnat mellől, Marcel Birsan játékevezető pedig büntetőt ítélt. Be-

valljuk, a visszajátzások nem győztek meg, de a videósobában ülő Sebastian Colțescu sem hívta visszanezni az esetet, talán nehéz volt a lelkiismerete a Farulnak megadott fantomgól miatt. Ștefănescu pedig nem törődött azzal, hogy jogos volt-e vagy nem, bevágta. A vezetés megszerzése után is vitte még a lendület az OSK-t, a 12. percben Kallaku beadása a kapufa és a keresztléc összeillesztését súrolta, ám lassan Voluntari is veszélyessé vált, és a 17. percben Florin Ștefan mentett Boboc elől, miután versenyt futottak egy előrevágott labdáért, majd a beadást Nemeș hat méterről fölé küldte. A 38. percben Varga Kevin lövését szögletre toltá Jesus Fernandez, a 41. percben

Fotó: a Sepsi OSK közösségi oldala

pedig Ștefănescu hagyott ki hatalmas lehetőséget: Fl. Ștefan lövését oldalra toltá a kapus, az OSK csatára pedig a jobb kapufától mindössze néhány centiméterről az oldalhálóba lött. Az első félidő hosszabbításában Voluntari óriási egyenlítési lehetősége maradt ki, de előbb Moldovan védett, majd Fl. Ștefan mentett a gólvonalról.

Szünetben tripla cserét hajtott véget Voluntari, de ez nem vált be, mert ismét az OSK birtokolta a középpályát, és hat perc után, az 52. percben gyakorlatilag eldőlt a meccs. Miután egy perccel korábban Ștefănescu találta el a 11-es pont környékén rosszul a labdát, Varga Kevin lódult meg a bal szélén, befelé cselezve két védőt is elhagyott, és 25 méterről hatalmas gólt ragasztott a jobb alsó sarokba. Ez végleg elvette a voluntari-iak kedvét, és a következő néhány percben még két gólt szedett az OSK, kihasználva az ilfoviak védelmében tárogató hatalmas réseket. Az 58.

percben Matei 16 méterről a keresztlécet súrolva vágta a bal felsőbe, míg a 61. percben Ștefănescu a hatos jobb oldalvonaláról csavart a hosszúba. Újabb OSK-helyzetek következtek, de úgy tűnik, már lankadt az összpontosítás. A 64. percben Șafranko 3 méterről küldte fölé, a 74. percben Varga Roland alsó sarok felé tartó távoli lövését ütötte ki Fernandez, a 76. percben pedig ugyancsak ő toltá fölé Ștefănescu lécc alá tartó kapáslövését. A 77. percben Varga Roland hat méterről csúnyán fölé küldte, a 86. percben Rondón fejese került el a kaput, míg a 90+1. percben Aganović lövése csúszott le a kaputól hét méterre.

A győzelem életben tartja a felfelé vezető pályát, azonban ehhez nem elég az utolsó fordulóban nyerni a Petrolul otthonában, legalább két ellenfélnek botlania kell. A sorrendet befolyásoló öt mérkőzést egy időben, pénteken 20 óráig játsszák.

Jegyzőkönyv

Szuperliga 29. forduló: Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK – FC Voluntari 4-0 (1-0).

Sepsi OSK-stadion. Vezető: Marcel Birsan (Bukarest) – Ovidiu Artene (Vaslui), Vladimir Urzică (Karácsonkő). Tartalék: Ionela Peșu (Craiova). Ellenőr: Adrian Comănescu (Rm. Vlăcea). Videóbíró: Sebastian Colțescu (Bukarest). Segéd-videóbíró: Ionuț Coza (Cernica).

Sepsi OSK: Moldovan – Oteștiță, Ciobotariu, Kecskés, Fl. Ștefan, Păun, Kallaku (82. Popșă), Ștefănescu, Matei (62. Aganović), Varga K. (72. Varga R.), Șafranko (82. Rondón).

FC Voluntari: Jesus Fernandez – Ricardinho, Turda, Matricardi, Carnat, Droppa (66. Cascini), Crepulja (46. Răduț), Boboc, R. Popescu (46. Andrei), Dumiter (46. Ciobanu), Nemeș (72. Florea).

Gólszerzők: Ștefănescu (10. – büntetőből, 61.), Varga K. (52.), Matei (58.).

Sárga lap: Ștefănescu (70.).

Eredményjelző:

* *Szuperliga, 29. forduló:* Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK – FC Voluntari 4-0, CSU Craiova – Bukaresti Rapid 1923 1-1.

* *NB II, 23. forduló:* Nyíregyháza Spartacus FC – Soroksár SC 1-1. Az élcsoport: 1. Nyíregyháza Spartacus FC 54 pont, 2. ETO FC Győr 45, 3. Vasas FC 44.

A tabella

1. FCSB	29	19	7	3	53-24	64
2. Rapid 1923	29	14	10	5	51-32	52
3. CFR 1907	29	14	8	7	53-29	50
4. CSU Craiova	29	12	10	7	45-37	46
5. FCV Farul	29	11	9	9	37-38	42
6. Kolozsvári FCU	29	10	11	8	35-38	41
7. Sepsi OSK	29	11	7	11	41-33	40
8. Hermannstadt	29	9	13	7	36-30	40
9. UTA	29	10	10	9	36-42	40
10. Petrolul 52	29	7	14	8	28-30	35
11. SC Oțelul	29	6	15	8	30-35	33
12. CSM Politehnica	29	7	11	11	32-43	32
13. U 1948 Craiova	29	9	4	16	42-48	31
14. FC Voluntari	29	6	9	14	31-49	27
15. Dinamo 1948	29	7	5	17	21-41	26
16. Botosán	29	3	11	15	30-52	20

Bajnokok Ligája: a mai program

Újabb két mérkőzést rendeznek ma a labdarúgó Bajnokok Ligája nyolcadöntőjében. Gulácsi Péter és Willi Orbán csapata, az RB Lipcse a 14 győzelmével rekorder Real Madridhoz látogat egygólos hátrányban, míg a címvédő Manchester City az FC Koppenhágát fogadja dániai 3-1-es sikere után.

Mindkét találkozó 22 órakor kezdődik.

4keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Rozsdásodik a Tesla Cybertruck

Alig mutatták be a Tesla igencsak megosztó formavilágú terepjáróját, a Cybertruckot, máris felmerült egy komoly probléma. A rozsdamentes acélból készült autó ugyanis könnyen rozsdásodik. Hozzá kell tenni, hogy a rozsdamentes acél a neve ellenére is képes korrodálódni, de egyáltalán nem túlzás azt állítani, hogy ez komoly fejfájást okoz mind a gyártónak, mind pedig a tulajdonosoknak.

A Cybertruck ránézésre egy elpusztíthatatlan, minden átmenő autó benyomást kelti. A valóság azonban az, hogy már egy kis eső is árthat neki. Amikor az első tulajdonosok sok év várakozás után végre átvehették az autójukat, kaptak

hozza egy használati útmutatót, amelyben sok egyéb mellett az is szerepelt, hogy amennyiben mádarürülék, fagyanta, útszóráshoz használt só, zsír, rovarok vagy kátrány kerül az autóra, akkor azt a lehető leghamarabb le kell róla mosni. Ebben nincs semmi meglepetés, hiszen a hagyományos autók festésében is gyorsan kárt tudnak tenni ezek az anyagok, így elmondható, hogy minden autóról érdemes minél hamarabb eltávolítani a szennyeződést. Azonban a Cybertruck esetében két tulajdonos is panaszkodott arra, hogy már pusztán az esőtől megjelent az autón a rozsdásodás.

A Cybertruck Owners Club

(Cybertruck Tulajdonosi Klub) fórumon egy Raxar nevű felhasználó arról számolt be, hogy amikor átvette a járművét, figyelmeztették rá, hogy aznap esni fog az eső, ezért az autót fedett helyen kell parkolni, mert a csapadéktól megjelenhet rajta a rozsdásodás. Nem tudni, hogy szándékosan vagy véletlenül, de a Cybertruck nem volt teljesen védett helyen, és miután megázott, megjelent rajta a rozsdásodás. Az érthetően dühös felhasználó megosztotta a képet a fórumon, amit aztán a Business Insider nevű portál szúrta ki és tárt a szélesebb nyilvánosság elé.

Egy másik tulajdonos is egy hasonló problémával szembesült, és fel is kereste a márkaszervizt annak

Tesla Cybertruck

Forrás: Wikipédia

érdekében, hogy orvosolják a problémát. A Tesla központban szolgált nekik egy jó és egy rossz hírral. A jó hír az volt, hogy a keletkezett kár javítható, a rossz hír pedig, hogy a márkaszerviz nem rendelkezett a javításhoz szükséges eszközökkel, szerszámokkal. Ebből pedig értelemszerűen következik, hogy nem tudták eltüntetni a rozsdásodást.

A probléma egyik oka minden bizonnyal abban keresendő, hogy a Cybertruckon nincs lakkréteg, így nincs, ami megvédené a lemezt. De még ennek ismertében is érdekesnek hat az, hogy egy új autó pusztán az esőtől elkezdhet rozsdásodni. Elon Musk még a múlt év végén egy podcastben beszélt arról, hogy

a típusal megasták a saját sírjukat. A Tesla-vezér ekkor arra gondolt, hogy nem tudnak eleget gyártani belőle, illetve az eredetihez képest magasabb áron kínált autó nem tud nyereséget termelni a vállalatnak. Ehhez képest most még egy újabb és egyáltalán nem elhanyagolható problémával néznek szembe.

Nem kizárt, hogy hiába látták sokan, és keltette a Tesla is az elpusztíthatatlan autó látszatát, a Cybertruckkal ez végül egyáltalán nem tudott megvalósulni. Hiszen minden jel arra mutat, hogy már az eső is képes kárt okozni benne. Ennek ismeretében pedig felmerül a kérdés, hogy mennyire csappan meg a rajongók táborára.

A BMW is elkezdte temetni a manuális váltót

Pár hete több helyen is megjelent a szak-sajtóban, hogy a BMW lehet az az autómárka, amelyik végül megmenti a manuális váltót. Akkor arról számoltak be a lapok, hogy ameddig csak lehet, a bajor márka kitarthat a kézi váltó mellett, mert az M-es modelljei iránt még van kereslet, ha nem is nagy.

A hétköznapi autókban egyre inkább eltűnik a manuális váltó, a gyártók főként csak automatával kínálják az új modelleket. Napjainkban már több olyan autógyártó van, amely áttért teljesen az automatára. A BMW pedig úgy tűnt, hogy a másik táborba tartozik, a sportmodellek miatt. Azonban változott a helyzet.

Frank Weber, a BMW igazgatótanácsának tagja beszélt arról egy interjúban, hogy nem éri meg kézi váltós BMW-eket gyártani, még az M részlegen sem. Éppen ezért a vezető elárterkezettnek látja az időt, hogy eltemessék a manuális váltót, feladják a gyártását. Elmondása szerint nem vesznek az emberek annyi kézi váltós BMW-t, hogy megtérüljön a fej-

lesztésre fordított összeg. Az igazgatótanács tag nem mondott pontos időpontot arra, hogy mikor állítják le a manuális váltóval szerelt modellek gyártását, csak annyit emelt ki nyilatkozatában, hogy „Ha manuális M-et akarsz, akkor azt most kell megvenned!” Ebből pedig egyértelműen következik, hogy már tényleg meg vannak számlálva a kézi váltó napjai a bajor márka esetében is.

A kijelentésben azért van egy érdekes részlet. Mégpedig, hogy a BMW február elején mutatta be a Z4-t, amelynek az sDrive20i és az sDrive30i változatát is szerelik manuális váltóval, holott ezek a típusok nem is az M részleghez tartoznak. Ezzel kapcsolatban pedig felmerül a kérdés, hogy a most frissen bemutatott autókban is eltűnik a kézi váltó, és ténylegesen semmit nem vár a gyártó, hogy legalább részlegesen megtérüljön a fejlesztésre fordított pénz?

Bárhogy is alakul, nagy valószínűséggel nem kell sokat várnunk ahhoz, hogy kiderüljön a végső válasz, amit az olvasóinkkal is tudatni fogunk.

BMW manuális váltó, illusztráció

Forrás: player.hu

Olcsóbb lesz a Lucid Air

Lucid Air

Forrás: Car and Drive

Sok autógyártó szembesül azzal a problémával, hogy egyes típusok nem olyan mértékben fogynak, mint ahogyan azt elképzelték. Ez a jelenség egy nagy gyártónál, mint például a Volkswagen vagy a Toyota, nem is jelent akkora gondot, viszont egy olyan gyártónál, amelynek mindössze egy modellje van, komoly fejtörést tud okozni. Ebben a helyzetben kerül a Lucid is, amelynek egyetlen típusa az Air, ami nem örvend akkora sikernek, mint amire számítottak, így kénytelenek voltak csökkenteni az árát.

Látni kell azt, hogy a Lucid Air egy luxusautó, ez pedig az árban is visszaköszön. Ebből kifolyólag nagy eladási számokat nem is várt tőle a gyártó, azonban a típus még az előzetesen elképzelt eladásokat sem tudta teljesíteni, emiatt döntöttek az ár lefaragása mellett.

A Pure, a Touring és a Grand Touring felszereltségek árát csökkentették. Az alapkivitelésének számító Pure 7500 dollárral kerül kevesebbe, ezzel a csökkentéssel pedig már olcsóbb lett, mint a

nagy konkurensnek számító Tesla Model S. De a legtöbbet mégiscsak a Touring ára esett, kerek 8000 dollárt, ami így már „csekély” 79.400 dollárért hazavihető.

Érdekes, hogy a Grand Touring ára ezekhez képest keveset esett, csak 1000 dollárt, így nagyon magas maradt, egész pontosan 111.400 dollár.

A csúcskivitelésének számító Shap-pire változat árát nem csökkentette a gyártó. Az 1234 lóerős modell maradt negyedmillió dolláron. Hogyha figyelembe vesszük a különböző gyártók eladási adatait, még az sem kizárható, hogy éppen ebből fog a legtöbb fogyni, annak ellenére is, hogy csillagászati árcédula tartozik hozzá.

Összességében nézve a mostani árcsökkentések és a vártnál kisebb kereslet miatt nem kell annyira féltetni a Lucidot, hiszen hamarosan kapható lesz a második modelljük, és nem is olyan régen látott napvilágot egy lesifotó, amelyen a gyártó pick-upja látható.

Eladási közlemény

A Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal székhelyén (Marosvásárhely, Dózsa György utca 1–3. szám) március 19-én 11 órai kezdettel nyilvános árverésen értékesíti az alábbi cégek ingó javait, a költségvetéssel szembeni adósság behajtása céljából:

DCM SHINE CLEAN KFT., adószám 34116264:

– 2010-es Peugeot Partner haszonjármű, alvázszáma VF3GC9HWCAN540962, 1560 köbcentis, dízel, 55 kW, működőképes, külseje elfogadható állapotban, 192.037 km-ben, rendszáma MS-14-WUW, kikiáltási ár 13.357 lej + héa (második árverés);

MILANFIL RENT KFT., adószám 39429670:

– Benzines, 2003-as Ford Focus személygépkocsi, alvázszáma WF0MXXGCDM3S05590, rendszáma MS-16-WKT, 192.593 km-ben, kézi kapcsolós, euro 4-es, nincs műszaki vizsgája és biztosítása, karcolt, be van horpadva, néhány hónapja nem volt megindítva, kikiáltási ár 5.438 lej + héa;

– 2002-es benzines Volkswagen Golf személygépkocsi, alvázszáma WVWZZZ1JZ2W075990, rendszáma MS-12-ZMR, euro 4-es, 344.000 km-ben, nincs műszaki vizsgája és biztosítása, a karosszéria több helyen hullámos, jobb oldali első ablaka kitört, rozsdafoltok és karcolásnyomok vannak rajta, öt-hat hónapja nem volt megindítva, kikiáltási ár 3.593 lej + héa (második árverés);

VINTAGE PIZZA KFT., adószám 37358211

– Narancscsavaró, kikiáltási ár 1.509 lej + héa, szószadagoló, kikiáltási ár 359 lej + héa, sima és bordázott sütőrács, kikiáltási ár 253 lej + héa, forgó pizzakemence, kikiáltási ár 23.276 lej + héa, pizzaformáló, kikiáltási ár 544 lej + héa, mosogatógép, kikiáltási ár 2.887 lej + héa, 40 liter Cucci szósz, kikiáltási ár 1.002 lej + héa (negyedik árverés);

– Négyégős gáztűzhely sütővel, aragázkályha, kikiáltási ár 1.307 lej + héa (harmadik árverés);

EL RESTAURANTE DE JABBI KFT., adószám 37864529:

– húszprogramos mikrohullámú sütő, állapota: erősen igénybe vett és rozsdanyomok láthatók rajta, kikiáltási ára 150 lej + héa; hűtőláda, erősen igénybe vett és rozsdanyomok láthatók rajta, kikiáltási ár 300 lej + héa; 6 főzőlapos tűzhely, erősen igénybe vett és rozsdanyomok láthatók rajta, kikiáltási ár 2.983 lej + héa; zöldségdaraboló ötféle vágóval, erősen igénybe vett és rozsdanyomok láthatók rajta, kikiáltási ár 377 lej + héa; műfenyő, kopott és elgörbült, kikiáltási ár 26 lej + héa; 44 db kárpitozott szék, kopottak és a ragasztás helyenként feljött, kikiáltási ár 1.183 lej + héa; nem megfelelő helyen tárolt, működőképesnek mondott televízió, kikiáltási ár 74 lej + héa; működőképes televízió (sérülésnyomokkal), kikiáltási ár 74 lej + héa; melegpult, erősen igénybe vett és rozsdanyomok láthatók rajta, kikiáltási ár 861 lej + héa.

A hirdetési rovatban
megjelent
közlemények, reklámok
tartalmáért
a hirdetésfeladó
vállalja
a felelősséget!

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A SAPIENTIA EMTE MAROSVÁSÁRHELYI KARA pályázatot hirdet LABOR-TECHNIKUSI állás betöltésére. Bővebb információk az ms.sapientia.ro honlapon olvashatók. (sz.-I)

MINDENFÉLE

FENNJÁRÓ, idős, beteg nő gondozását vállalom napi 8 órára Marosvásárhelyen. Tel. 0753-834-621. (22328-I)

KOMOLY, tapasztalt nő takarítást vállal. Tel. 0748-011-119. (22329)

TAKARÍTÁST és főzést vállalom. Tel. 0740-547-200. (22335-I)

HÁZTETŐT készítünk cserépből vagy lemezből, szigetelünk kartonnal, poliészterrel, meszelünk, bentinkinti munkát, kisebb javítást stb. vállalunk. Tel. 0745-680-818, Csaba. (22258-I)

VÁLLALUNK bármilyen munkát: meszelést, festést, új tető készítését, bádogosmunkát, ácsmunkát, cserépmosást, kerítéskészítést lemezből, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0742-344-119, Attila. (22260-I)

VÁLLALUNK bármilyen típusú tetőfedést, külső, belső munkát, szigetelést, terasz készítést fából. Tel. 0770-859-839. (22277-I)

VÁLLALUNK: tetőfedést, tetőkészítést, külső-belső szigetelést, meszelést, javítást, hidroizolációt kartonból, garáztető-készítést, vasmunkát stb. Tel. 0747-508-707, Mihály. (22257-I)

FAMETSZÉST vállalom. Tel. 0773-998-090. (22322)

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

MEGEMLÉKEZÉS

Fájdalommal és kegyelettel emlékezünk 2023. március 6-ára
id. **BRÉZSA ZOLTÁN**

halálának első évfordulóján.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Szerettei. (22341)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagyapa, dédnagyapa, unokatestvér, sógor, rokon, nagybácsi, jó barát és szomszéd, a pókakeresztúri születésű

BOÉR ÁRON

marosvásárhelyi lakos, életének 93. évében, 2024. március 3-án csendesen megpihent.

A virrasztás március 6-án, szerdán 17-19 óra között lesz a Vili temetkezési vállalat ravatalozótermében.

Szerettünket utolsó útjára 2024. március 7-én, csütörtökön 14 órakor kísérik a marosvásárhelyi református temetőbe.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Gyászoló szerettei. (22334-I)

Fájó szívvel tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagyapa, dédapapa, testvér, sógor, rokon, jó barát, szomszéd és ismerős,
DR. GÖNCZI LÁSZLÓ

nyugalmazott gyermekgyógyász és családorvos

2024. március 4-én, életének 82. évében örökre megpihent.

Temetése március 7-én, csütörtökön 13 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben.

Kérjük mindazokat, akik a gyászszertartáson részt vennének, – ha óhajtják – egy szál viraggal fejezzék ki az elhunyt iránti kegyeletüket.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (22330-I)

Isten akaratában megnyugodva tudatjuk mindazokkal, akik ismerték, hogy a marosvásárhelyi

NAGY ZOLTÁN

(mindenki Zoli bácsija)

életének 88. évében megpihent.

Drága halottunk temetése folyó hó 7-én 15 órakor lesz a református temetőben, evangélikus szertartás szerint.

Búcsúznak tőle szerettei. (22344)

Szomorú szívvel búcsúzom drága testvéremtől,
NAGY ZOLTÁNTÓL.

Békés nyugodalmat!

Húgod, Mária. (22331-I)

Fájó szívvel búcsúzunk a szeretett testvértől, sógortól, nagybácsitól,

NAGY ZOLTÁNTÓL.

Nyugalma legyen csendes!

Nagy István és családja, Pintyő és családja. (22332-I)

Mély fájdalommal, de a Jóisten akaratába belenyugodva tudatjuk, hogy

özvegy **PAPUC IRÉN**

szül. **KACSÓ IRÉN**

életének 89. évében, 2024. március 4-én örökre megpihent.

Temetése 2024. március 7-én, csütörtökön 14 órakor lesz a marosvásárhelyi katolikus temető alsó kápolnájából, unitárius szertartás szerint.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (22343-I)

Târgu Mureș
Marosvásárhely

Párbeszéd a marosvásárhelyiekkel

Március 7-én, csütörtökön 18 órától a régi Tudorban lakókat beszélgetésre hívjuk Soós Zoltán polgármesterrel a város folyamatban lévő és jövőbeli terveiről. Helyszín a Tudor Vladimirescu Általános Iskola sportterme (Merészség utca 51. szám).

Az új Tudorban a találkozóra március 14-én kerül sor. A találkozó helyszínét és időpontját később közöljük.

A bel- és külkapcsolati osztály

În dialog Párbeszéd

Zona Tudor vechi
Régi Tudor környéke

Joi | Csütörtök
18:00

Prindăria Municipală
Târgu Mureș
Marosvásárhely
Polgármesteri Hivatala

Marosvásárhelyi
Rádió
România
www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

Felhívás a Maros Megyei Tanács RMDSZ- es tanácselnök-jelöltek, illetve tanácsosjelöltek számára

Tekintettel a Szövetségi Képviselők Tanácsának 2024/4. sz. határozatára, valamint az RMDSZ Maros megyei szervezete Területi Állandó Tanácsának 2024/3-as számú határozatára, az RMDSZ Maros megyei szervezete meghirdeti a jelöltállítás lehetőségét minden olyan RMDSZ-tagnak, aki az RMDSZ belső választásain szeretne megméretkezni annak érdekében, hogy a szövetséget képviselhesse a Maros Megyei Tanácsban, a 2024–2028-as önkormányzati ciklusban.

A megyei önkormányzati tanácselnökjelölt, valamint a tanácsosjelöltek a jelöltséghez szükséges dokumentumokat a megyei szervezet székházába nyújthatják be, legkésőbb március 16-ig. A teljesítendő feltételek, a szükséges dokumentumok listája, illetve a formanyomtatványok is megtalálhatók a megyei RMDSZ székházában, amelynek címe: Kossuth utca 18. szám, földszint, és átvehetők hétköznap 9 és 16 óra között.

A jelölteknek rendelkezniük kell a kitöltött formanyomtatványokkal (önéletrajzi adatlap, pénzügyi bizonylat, politikai nyilatkozat), valamint azoktól a jelöltektől, akik a jelenlegi ciklusban megyei tanácsosként tevékenykednek, várunk egy tevékenységi beszámolót is.

Tanácselnökjelölt, illetve tanácsosjelöltek esetében ajánlott a felsőfokú végzettség!

A jelöltállítás során mind a Nőszervezettel, mind pedig a társult ifjúsági szervezetekkel közösen biztosítjuk a 35 évnél fiatalabb jelöltek és a nők szerepvállalásának megerősítését az önkormányzatokban.

A jelöltek rangsorolásában a következő irányelvek érvényesülnek: közösségi támogatottság, nyitottság, szakmai felkészültség, esélyegyenlőség, fiatalítás, szervezeti elkötelezettség és szerepvállalás, valamint politikai érdekegyeztetés.

Az RMDSZ Maros megyei szervezetének elnöke,
Csibi Attila-Zoltán

Lorántffy Zsuzsanna Kulturális Egyesület

Hódolat a nőknek

könnyűzene, szavalat és kiállítás

2024. március 7. csütörtök, 17⁰⁰ óra
Studium HUB (Bolyai tér 15. szám)

**Közreműködik: Kilyén Ilka színművésznő,
A marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Zeneművészeti
Tanszék II. éves hallgatói – felkészítő Dr. Buta Árpád**

Kiállítók:

Vass Tünde – B-Zsu Land – gyurmaékszerek

Bedő Éva – Gyógykrémek és műgyantával készített ajándéktárgyak.

Albert Olga – kazetták

RÉSZVÉTEL DÍJTALAN

Támogatók:

S.C. TAK AGROZOOT SRL
FITOSERV SRL

Média Támogatók:

NÉPÚJSÁG

„Ime szép vagy, én mátkám

NŐNAPI ELŐADÁS
SPECTACOL DE ZIUA FEMEII

MÁRCIUS 8.
19:00 óra
8 MARTIE
ora 19:00

MAROS MŰVÉSZEGYÜTTES
ELŐADÓTERME
SALA ANSAVELUL MUREȘUL

JEGYFOGLALÁS: 0757 059 594

KÖZREMŰKÖDŐNEK A BORÓKA ÉS A NAPSUGÁR
NÉPTÁNCGYÜTTES

KOORDINÁTOROK: MACAVEIU BLANKA & BARABÁSI ATTILA-CSABA | KONZULENS: KELEMEN
ROLAND | SZÍNÉSZEK: MÁRTON EMŐKE-KATINKA & TAMÁS CSANÁD | TÁNCKARVEZETŐK: KOVÁCS
SZABOLCS-ZOLTÁN & KÁSLER MAGDA | ZENEKARVEZETŐ: MOLDOVÁN-HORVÁTH ISTVÁN |
IGAZGATÓ: BARABÁSI ATTILA-CSABA | PLAKÁT: KOMESZ SZILVIA & PÉTERFI ADRIENN

Az ANAF pontosításai Az éves társaságiadó-bevallás kitöltése és benyújtása

A 2023-as adóévre vonatkozóan az adótörvénykönyvről szóló 227/2015. számú módosított törvényben nem történt olyan változás, amely a 101. „Jövedelemadó-bevallás” és a 101. „Az adócsoporthoz tartozó meghatározott összevont jövedelemadó-bevallás” nyomtatványok mintájának és tartalmának aktualizálását igényelné.

Ennek következtében a 2024. évben a 2023. évre esedékes társaságiadó-bevallási kötelezettség teljesítéséhez az adózók a fent említett normatívák által jóváhagyott 101-es és a 101-es adócsoporthoz tartozó nyomtatványokat használják (amelyeket a 2022-es adóévre/ 2023-ban végződő módosított adóévre esedékes kötelezettség bevallásához használtak).

A bevallásokat számítógépen kell kitölteni, és a törvénynek megfelelően elektronikus úton, távoli adattovábbítással.

A 2023. évben/ 2024-ben végződő módosított adóévre esedékes éves társaságiadó-bevallások kitöltésére szolgáló számítógépes alkalmazások az Adó- és Pénzügyi Hivatal (ANAF) honlapján az „Online szolgáltatások – Elektronikus bevallások letöltése” menüpont alatt érhetők el. Az adótörvénykönyvről szóló módosított 227/2015. sz. törvény 42. cikkének (1) bekezdése és 42⁹. cikkének (4) bekezdése szerint a társasági adóalanyok a törvényben előírt határidőkön belül kötelesek benyújtani a 101. „Társasági jövedelemadó-bevallás” vagy a 101. adócsoporthoz tartozó „Adócsoporthoz tartozó meghatározott összevont társaságiadó-bevallás” nyomtatványt a 2023. évre/ 2024-ben végződő módosított adóévre vonatkozó társasági adó véglegesítése érdekében.

A 101-es nyomtatvány mintáját és tartalmát az Adó- és Pénzügyi Hivatal elnökének 3386/2016. számú és a 310/2023. számú rendeletével módosított és kiegészített, a 101-es „Jövedelemadó-bevallás” és a 120-as „Jövedékiaadó-bevallás” nyomtatvány mintájának és tartalmának jóváhagyásáról szóló rendelete hagyta jóvá.

A 101. számú adócsoporthoz tartozó nyomtatvány mintáját és tartalmát az Adó- és Pénzügyi Hivatal elnökének 310/2023. számú, a 101. számú „Összevont bevallás az adócsoporthoz tartozó meghatározott társasági adóról” című nyomtatvány mintájának és tartalmának jóváhagyásáról, valamint az ANAF elnökének a 3.386/2016. számú, a 101. számú „Társaságiadó-bevallás” és a 120. számú „Jövedékiaadó-bevallás” című nyomtatványok mintájának és tartalmának jóváhagyásáról szóló rendeletének módosításáról és kiegészítéséről szóló rendeletével határozták meg.

A kommunikációs, közkapcsolati és sajtóosztály